

Članak 1.**Članak 2.****Članak 3.****Članak 4.****Članak 5.****II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE****Članak 6.**

Provedba Plana temelji se na odredbama za provođenje ove Odluke, kojima se definira namjena i korištenje prostora, načini uređivanja prostora, te zaštita svih vrijednih područja unutar obuhvata. Svi uvjeti, kojima se regulira buduće uređivanje prostora u granicama obuhvata Plana, sadržani su u tekstualnom i grafičkom dijelu koji predstavljaju cjelinu za tumačenje svih planskih postavki.

Odredbe Plana neposredno se primjenjuju:

- za gradnju novih građevina, rekonstrukciju ili zamjenu postojećih građevina na područjima u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja mješovite, proizvodne, poslovne, te ugostiteljsko-turističke namjene prema uvjetima određenim ovim odredbama a prije donošenja propisanih urbanističkih planova;
- za gradnju prometnica i prometnih građevina, komunalne i druge infrastrukture;
- za rekonstrukciju postojećih građevina.

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA**Članak 7.**

Pristup utvrđivanju namjene površina uvažava:

- pripadnost područja Grada Trilja specifičnom funkcionalnom i fizionomskom području sliva rijeke Cetine kao temeljnog resursa za vodoopskrbu šireg područja dalmatinske obale i otoka.
- potrebu očuvanja i unapređenja kvalitete vodnih resursa
- izuzetno vrijedne kulturno-povijesne znamenitosti i arheološke zone (Gardun)
- pripadnost pograničnom području i s tim u vezi potrebu za osiguranjem površina za suvremenu pograničnu ekonomiju (trgovine, servise, skladišta, veleprodaje i sl.)
- mjesto i ulogu naselja Trilj u županijskoj hijerarhiji kao malog razvojnog središta
- zatečeno stanje izgrađenosti vodoprivrednih objekata (obrambenih nasipa i utvrda sustava navodnjavanja i sl.)
- zatečeno stanje izgrađenosti naselja i komunalne infrastrukture, te potrebu njihove izgradnje, sanacije i dogradnje

- hidrogeološke karakteristike područja i potrebu zaštite izvorišta Grab kao potencijalnog izvorišta za vodoopskrbu šireg područja
- potrebu širenja naselja uvažavajući tradicionalni način gradnje na velikim parcelama (obiteljska gospodarstva)

Članak 8.

Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na:

I Razvoj i uređenje površina naselja

- izgrađeni dio građevinskog područja naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje) – žuta;
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje) – svijetlo žuta;
- ~~mješovita namjena: M1 – pretežito stambena~~, M2 - pretežito poslovna (narančasta)

gospodarska namjena:

- proizvodna namjena: I1 – pretežito industrijska, I2 - pretežito zanatska, I3 – farme (izgrađene) (ljubičasta);
- poslovna namjena: K1- pretežito uslužna, K2 - pretežito trgovačka, K3 – komunalno-servisna (narančasta), K5 - uslužna (rehabilitacijski centar) ;
- *ugostiteljsko turistička T , T3 - kamp (crvena),*

športsko-rekreacijska namjena (tamno zelena):

- šport (R2);
- rekreacija (R3);

površine infrastrukturnih sustava (IS);

javna i društvena namjena D (crvena)

zaštitne zelene površine (zeleno)

groblje.

II Razvoj i uređenje površina izvan naselja

gospodarska namjena:

- proizvodna namjena: I1 - pretežito industrijska, I2 - pretežito zanatska, I3 – farme (izgrađene) (ljubičasta)
- poslovna namjena: K1 - pretežito uslužna, K2 - pretežito trgovačka, K3 – pretežito komunalno-servisna (narančasta);
- ugostiteljsko-turistička namjena: T1 – hoteli; T2 – turističko naselje (crvena);

javna i društvena namjena D

športsko-rekreacijska namjena (tamno zelena):

- šport (R2);
- rekreacija (R3);

površine infrastrukturnih sustava (IS);

groblje (simbol).

Unutar građevinskih područja prikazani su neuređeni dio neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja i područja za urbanu preobrazbu (šrafatura)

Ostale površine izvan građevinskog područja

poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene:

- osobito vrijedno obradivo tlo (crveno-smeđa)
- vrijedno obradivo tlo (oker)
- ostala obradiva tla (žuto-zelena)

šumske površine:

- zaštitna šuma (svijetlo zelena);
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište - bijela;

ostale površine:

- vodne površine (rijeka Cetina s pritocima) - plava
- površine za akvakulturu (H)
- površine za rekreaciju – uređena kupališta (R4)
- privezište (P).
- *površine za iskorištavanje mineralnih sirovina – eksploatacijsko polje (E)*
- *građevine za gospodarenje otpadom (simbol)*

Promet

(mreža i objekti za razvoj cestovnog prometa).

U cilju osiguranja funkcioniranja namjene površina, osigurane su površine za gradnju i rekonstrukciju cestovnih građevina.

Korištenje i namjena površina iz stavka 1. ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Plana, kartografski prikaz broj 1. *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:25.000.

U članku 8. stavak 1. riječi "mješovita namjena: M1 - pretežito stambena" se brišu.

U članku 8. stavak 1. iza riječi "ugostiteljsko turistička T" , dodaju se riječi "T3 - kamp"

Članak 9.

Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene dijeli se na:

- osobito vrijedno obradivo tlo što obuhvaća najvrijednije komplekse polja – Sinjsko polje;
- vrijedno obradivo tlo što obuhvaća komplekse polja, vinograda, vrtova i voćnjaka u blizini naselja;
- ostalo obradivo tlo što obuhvaća neobrađene livade i oranice udaljenije od naselja i lošije kakvoće tla.

Članak 10.

Prostornim planom utvrđena su područja pod **šumskim zemljištem** i to:

- zaštitne šume

Zaštitne šume služe prvenstveno kao zaštita zemljišta, vodnih tokova, erozivnih područja, naselja, gospodarskih i drugih objekata i druge imovine.

Šume na ovom području trebaju zadovoljiti slijedećim zadacima:

- da stabiliziraju tlo protiv erozivnih faktora prirode (bujične vododerine i nagnuti tereni)
- da doprinesu poboljšanju proizvodnje u poljoprivredi i stočarstvu

- da doprinesu poboljšanju vodnog režima i reguliranju normalnog protoka vode u korist hidroelektrana
- da podignu estetsku vrijednost krajolika u prilog razvitku turizma i rekreacije

Erozijska područja, slivna područja bujica i područja oko bujica potrebno je pošumljavati u cilju zaštite tla od klizanja.

Članak 11.

Detaljnije razgraničavanje prostora Grada Trilja prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Planu na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25.000 i 1:5.000, određuje se provedbenim dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Zakonom i ovim Planom.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 12.

Građevine od važnosti za Državu određene posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije na području Grada Trilja su:

Državne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

a) Cestovne građevine:

- *autocesta A1: Zagreb – Bosiljevo – Zadar – Split - Dubrovnik*
- *brza cesta (trasa brze ceste prema BiH s prelaskom preko Cetine, nova trasa državne ceste iz pravca Sinja, preko Vojnića s prelaskom preko Cetine),*

ostale državne ceste

- *D220 Čvor Bisko (A1) – Čaporice (D60) - Trilj -GP Kamensko gr.R BiH*
- *D 60 Brnaze (D1) – Trilj - Cista Provo – Imotski - GP Vinjani Gornji gr.R BiH;*

b) Međunarodni cestovni prijelazi:

Stalni međunarodni granični cestovni prijelazi I kategorije (Kamensko);

c) Energetske građevine:

Hidroelektrane:

- *Đale (snaga MW 40,8);*

Dalekovod, transformatorsko i rasklopno postrojenje napona 220 kV i višeg:

- *DV 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase 68,6 km)*
- *DV 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase 28,9 km);*

Vjetroelektrane snage veće od 20MW (s obzirom da se elektrane mogu graditi i etapno odnosi se na konačnu instaliranu snagu):

- *Brdo umovi (većim dijelom u Gradu Omišu)*
- *Čemernica (većim dijelom u Općini Dicmo)*
- *Voštane;*
- *Bradarića kosa (većim dijelom u Cista Provo)*

Sunčane elektrane i ostali oblici korištenja sunčane energije:

- ~~*Tijarica*~~
- ~~*Bisko;*~~
- *Konačnik*
- *Runjik;*
- *Vedrine*
- *Tijarica 1*
- *Tijarica 2*

Plinski magistralni sustav

- *Planirani magistralni plinovod Bosiljevo – Split – Ploče s pripadnim mjerno-redukcijskim stanicama;*

d) *Elektronička komunikacijska infrastruktura*

- *Komunikacijska infrastruktura na samostojećim antenskim stupovima*
- *Sustav motrenja, javljanja i uzbunjivanja;*

e) *Vodne građevine:*

- *nasipi za obranu od poplava uz rijeku Cetinu, Rudu i lateralne kanale*
- *retencije i akumulacije za obranu od poplava*
- *desni i gornji lateralni kanal sinjskog polja*
- *kompensacijski bazen Đale HE Đale (zapremnine 3.70mil. m³);*

f) *Rudno blago:*

- *Rudnici, tupinolomi, kamenolomi, sadrolomi, područja na kojima se vadi pijesak (pjeskokopi), šljunak (šljunčare);*

g) *Građevine na zaštićenom području*

- *Zaštićene prirodne vrijednosti;*

h) *Građevine posebne namjene*

- *Postaja granične policije i prihvatnog centra.*

U članku 12. stavak 1. podstavak c) alineja 3 se mijenja i glasi:

Vjetroelektrane snage veće od 20MW (s obzirom da se elektrane mogu graditi i etapno odnosi se na konačnu instaliranu snagu):

- *Brdo umovi (većim dijelom u Gradu Omišu)*
- *Čemernica (većim dijelom u Općini Dicmo)*
- *Voštane;*
- *Bradarića kosa (većim dijelom u Cista Provo)*

U članku 12. stavak 1. podstavak c) alineja 4 se mijenja i glasi:

Sunčane elektrane i ostali oblici korištenja sunčane energije:

- Konačnik
- Runjik;
- Vedrine
- Tijarica 1
- Tijarica 2

Članak 13.

Građevine od važnosti za Županiju na području grada Trilja su:

a) Županijske ceste

6082 Siverić (D33) - Vrlika - Ježević - Bajagić - Otok - Grab - D220

6124 D60- Vojnić Sinjski

6125 Voštane – D220

6148 Trilj (D60) – Bisko (D62)

6149 Trilj (D220) - Strmen Dolac - Ugljane (D60)

6150 Ugljane (D60) – Blato na Cetini (D 62)

6151 Ž6150- Nova Sela D62

6153 G. Tijarica (Ž6154) – Dobranje – D60

6154 G. Tijarica – D39

6260 Dugopolje (D1) – D. Srijane – Blato na Cetini – Šestanovac (D39);

b) Energetske građevine:

- TS 35/10 kV – Trilj, TS 35/10 kV – Prančevići;
- DV 110 kV Đale – Konjsko
- DV 110kV Ruda – Trilj
- DV 110 kV HE Đale – Konjsko
- DV 110 kV Kraljevac – Buško Blato;

c) Građevine za vodoopskrbu

- vodoopskrbni sustav Ruda;

d) Građevine sustava odvodnje:

- sustav odvodnje grada Trilja.

e) Regulacijske i zaštitne građevine:

- regulacijske i zaštitne vodne građevine na lokalnim vodama (stalni vodotoci, bujice, odvodni kanali, retencije i dr.)
- građevine za obranu od poplava na lokalnim vodama i
- građevine za zaštitu od erozija i bujica koje poboljšavaju postojeći režim voda.

f) Građevine za melioracijsku odvodnju

- crpna stanica Trilj s ustavom i trafostanicom i

Članak 14.

Prilikom utvrđivanja koridora, trasa brzih cesta i ostalih državnih cesta potrebno je:

- izbjegavati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona
- izbjegavati zauzimanje izgradnjom oskudnih poljoprivrednih površina u zaleđu (kraških polja)

- posebnu pozornost posvetiti problemu odvodnje oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode
- u sklopu izrade stručne podloge u jedinstvenom postupku sagledati i rješenje tj. trase pristupnih cesta, na kojim dionicama je posebno potrebno voditi računa o oblikovanju infrastrukturnih građevina (kontakt sa zaštićenim spomeničkim cjelinama, most preko Cetine i sl.).

Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, osobito vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa.

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) je potrebno sanirati i ozelenjavati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

Trase planiranih cesta i uređenje kritične dionice trase postojećih državnih cesta određene su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 2.1. Promet: Cestovni promet, Željeznički promet u mjerilu 1:25000. Moguća su manja odstupanja od planiranih trasa cesta radi boljeg prilagođavanja trase ceste terenskim uvjetima. Lokacijska dozvola se utvrđuje na temelju stručne podloge za gradnju nove dionice ili rekonstrukcije postojeće dionice ceste.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 15.

Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji. Unutar građevinskog područja naselja planirane su zone športsko-rekreacijskih namjena i postojeća groblja.

Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela, a ucrтана su u grafičkom dijelu Plana, kartografski prikaz broj 4. "Građevinska područja naselja" u mjerilu 1:5000.

Unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja određen je neuređeni dio, a unutar izgrađenog dijela područje planirano za urbanu preobrazbu, što je prikazano šrafaturom u grafičkom dijelu Plana, kartografski prikazi broj 4. "Građevinska područja naselja". Za navedena područja donosi se obvezno urbanistički plan uređenja, a do donošenja urbanističkog plana uređenja ne može se izdati akt za građenje nove građevine.

Zone javnog zelenila i parkova trebaju se čuvati od bilo kakve izgradnje uz uređenje šetnica i odmorišta, te uz mogućnost postavljanja spomeničkih obilježja i skulptura.

Članak 16.

Formiranje građevne čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Na jednoj građevnoj čestici u zoni mješovite namjene mogu se graditi stambene, stambeno-poslovne, poslovne i gospodarske, javne i društvene građevine te pored njih i pomoćne građevine koje čine stambenu i/ili gospodarsku cjelinu (kao što su spremišta, ljetne kuhinje, garaže i sl.).

Članak 17.

Zemljište nužno za redovitu uporabu građevine za koju nije utvrđena građevna čestica utvrđuje se na temelju odredbi ovog Plana na način da su zadovoljene udaljenosti od granice građevne čestice propisane Planom, posebnih propisa, odnosno u skladu s pravilima struke, vodeći računa da se građevna čestica utvrdi tako da oblikom i veličinom omogućava redovitu uporabu građevine.

U zemljište za redovitu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javno prometne površine.

Članak 18.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m. Regulacijski pravac je crta koja određuje granicu građevne čestice prema prometnoj površini, tj. crta povučena granicom koja razgraničuje površinu postojećeg prometnog koridora u dovršenim odnosno površinu planiranog prometnog koridora u nedovršenim dijelovima naselja od površina građevnih čestica unutar ostalih namjena.

Udaljenost iz stavka 1. ovog članka u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja može biti i manja, posebno u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti, na način da se građevni pravac interpolirane građevine uskladi sa građevnim pravcem građevine koji je više udaljen od regulacijske linije.

Prilikom dogradnje izgrađenih građevina, dograđeni dio zadržava postojeći građevni pravac.

U članku 18. u stavku 1. prva rečenica mijenja se i glasi:

„Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca za nerazvrstane ceste iznosi 3,0m, a za ostale ceste iznosi 5,0m.“

U stavku 3. iza riječi „dogradnje“ dodaju se riječi „i nadogradnje“.

Članak 19.

U okućnicama građevnih čestica moguće je uređenje otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.).

Bazeni s pripadajućim pomoćnim prostorijama moraju biti udaljeni najmanje 1,0 m od granice građevne čestice.

Članak 20.

Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti uređeno kao zelena površina. Između ceste (ulice) i kuće preporuča se uređenje predvrtova.

Članak 21.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevne čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Visina potpornih zidova na građevnoj čestici ne smije prijeći 1,5 m. Ukoliko je potrebna veća visina potpornog zida, tada se on rješava kaskadno, sa visinom svake kaskade do 1,5 m i međusobnim odmakom od 1 m kojeg treba ozeleniti.

Ograde se mogu izvoditi do visine 1,5 m, a u zaštićenim cjelinama sukladno tradicionalnom načinu građenja (dvorovi). Mogu biti izvedene od kamena, betona (žbukani), metala i punog zelenila (živica) ili u njihovoj kombinaciji. Ograde više od 1,0 m ne mogu se izvoditi do pune visine isključivo kao kameni ili žbukani ogradni zid, već ih je potrebno izraditi u kombinaciji s metalnom ogradom ili živicom. Nisu dozvoljene montažne ograde od armiranog (prefabriciranog) betona.

Ukoliko se ograda izvodi na međi građevne čestice na kojoj je izveden (ili planiran) potporni zid tada visina potpornog zida može biti maksimalno 2,5 m, a ogradu izvesti u kombinaciji metala sa živicom.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Članak 22.

Građevine mogu imati podrum i suteran.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevinske čestice od one koja je određena za nadzemni dio građevine, odnosno i na samoj granici građevne čestice. U tom slučaju površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, zelene ograde i sl.).

Građevine mogu imati više podrumskih etaža.

Članak 23.

Krovišta treba u pravilu planirati kao kosa (preporučljivo dvovodna, a samo iznimno viševodna), tradicionalnog nagiba (20° – 35°). Pokrov mora biti uobičajen za podneblje i krajobrazna obilježja (kupa kanalice, mediteran, kamena ploča).

Ravni krovovi i krovovi drukčijeg oblika od tradicionalnog (bačvasti i sl.) dozvoljeni su samo ako proizlaze iz primijenjenog suvremenog arhitektonskog oblikovnog izričaja, ali nisu dozvoljeni u dijelovima naselja koja su zaštićena kao povijesne urbane ili ruralne cjeline.

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Građevine u proizvodnoj zoni (hale i sl.) mogu se izvoditi s krovovima manjeg nagiba i od drugačijih materijala od propisanih u stavku 1. ovog članka. Ukoliko se koriste drugi

(suvremeni) materijali pokrova oni svojom strukturom i koloritom moraju biti usklađeni s okolnom izgradnjom. Nisu dozvoljene svijetle i reflektirajuće boje pokrova.

Dozvoljeno je postavljanje sunčanih kolektora na krovne plohe. U dijelovima naselja koja su zaštićena kao povijesne cjeline potrebno je zatražiti posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela.

Članak 24.

Ako se izvodi istak vijenca krova građevine onda je on armiranobetonski ili kameni s uklesanim žlijebom na kamenim konzolama ukupno s istakom od 30 cm od ravnine pročeljih zidova građevine. Vijenac je moguće izvesti i kao prepust crijepa.

U naseljima u kojima je definirana cjelina oblikovnog izraza (naselja koja su zaštićena kao povijesne urbane ili ruralne cjeline) svaki zahvat u prostoru mora polaziti od te činjenice kreativno se uklapajući i zaokružujući postojeće vrijednosti. Pri tome se mora poći od činjenice da je postojeći oblikovni izraz neizbježno imao svoje povijesne stupnjeve razvoja bilo invencijom autora i promjenom funkcionalne osnove, bilo tehničkim mogućnostima civilizacijskog razvojnog procesa, pa se njegova suvremena realizacija ne bi smjela svesti na doslovnu kopiju povijesnih oblika, nego na kreativnu eksplikaciju koju uvažava postojeći trenutak i potencijal autora, uz suglasnost nadležnih konzervatorskih službi.

U urbanim i ruralnim područjima u kojima je prisutno miješanje bilo povijesnih, bilo regionalnih izraza arhitektonski zahvati u prostoru moraju krenuti od ambijentalnih vrijednosti, nadopunjujući ih, ovisno o invenciji autora, primjenom bilo regionalnog, bilo općega suvremenog arhitektonskog jezika građenja vodeći računa o prostorno-urbanom kontekstu. Suvremeni arhitektonski izraz ne smije se svesti na kopiju inozemnih uzora nego bi morao biti kreativna interpretacija mogućnosti vezana uz kontekst u kojemu nastaje.

U prirodnom okolišu - u kojem još nisu izvedeni graditeljski zahvati – arhitektonski zahvat može, ovisno o lokalitetu, krenuti od suvremene eksplikacije regionalnog ili od općeg suvremenog arhitektonskog izraza, poštujući i nadopunjujući njegove ambijentalne vrijednosti.

Građevine koje se grade kao dvojne ili u nizu moraju s građevinom uz koju su prislonjene činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 25.

Stambene građevine mogu se graditi i kao montažne građevine tipske proizvodnje koje zadovoljavaju uvjete propisane ovim odredbama, osim u dijelovima naselja ili sklopovima koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Na građevnoj čestici stambene građevine može se planirati i gradnja manje montažne građevine u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti (kiosk).

Maksimalna visina građevina iz stavka 2 ovog čl. iznosi 3,0 m.

Udaljenost kioska od ruba prometne površine ne može biti manja od 2,0 m.

Na građevnoj čestici na kojoj je smještena stambena građevina može se smjestiti i pomoćna građevina poslovne namjene samo ukoliko su zadovoljeni uvjeti o građevinskoj (brutto) površini građevine i koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Kiosci i pokretne građevine na javnim površinama razmještaju se prema Planu rasporeda postavljanja montažnih građevina Grada Trilja.

Članak 26.

Na građevnim česticama je potrebno urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Članak 27.

Građevine na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku, uz očuvanje javnog vodnog dobra.

Zabranjuje se podizanje ograda i potpornih zidova, odnosno izvođenje drugih radova koji bi mogli smanjiti propusnu moć korita, onemogućiti čišćenje i održavanje ili ga ugroziti na neki drugi način. Za bilo kakve intervencije ili zahvate na i u blizini čestica «javnog dobra vode» koje mogu poremetiti vodni režim, mora se dobiti suglasnost nadležnog tijela.

Članak 28.

U građevinskom području naselja mogu se graditi niske, srednje i višestambene građevine.

Niska građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene ili stambeno poslovne namjene** ukupne građevinske (brutto) površine od najmanje 50 m² do najviše 400 m² i maksimalne katnosti ~~P₀+(S)P+1+P_k (podrum, suteran ili prizemlje, kat i potkrovlje)~~, odnosno maksimalne visine 8,7 m, te ne više od tri stambene jedinice. Na građevnoj čestici, uz nisku građevinu mogu se graditi i pomoćne građevine.

U članku 28. u stavku 2. riječi: „P₀+(S)P+1+P_k (podrum, suteran ili prizemlje, kat i potkrovlje)“ mijenjaju se i glase: „P₀(S)+P+1+P_k (podrum ili suteran, prizemlje, kat i potkrovlje)“.

Srednja građevina je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene sa najviše pet stambenih jedinica i najveće ukupne građevinske (bruto) površine 800 m². Mogu se graditi do maksimalne katnosti ~~P₀+(S)P+2+P_k (podrum, suteran ili prizemlje, dva kata i potkrovlje)~~, odnosno do maksimalne visine 11,7 m.

U stavku 3. riječi: „P₀+(S)P+2+P_k (podrum, suteran ili prizemlje, dva kata i potkrovlje)“ mijenjaju se i glase: „P₀(S)+P+2+P_k (podrum ili suteran, prizemlje, dva kata i potkrovlje)“.

Višestambena građevina u smislu ovih odredbi je građevina **stambene namjene** koja unutar svojih gabarita ima šest i više stambenih jedinica **ili stambeno poslovne na-**

mjene koja unutar svojih gabarita ima više od pet stambenih jedinica (primarna namjena) i najmanje jedan poslovni prostor na bilo kojoj etaži (sekundarna namjena). Mogu se graditi do maksimalne katnosti $Po+(S)P+3+Pk$ (podrum, suteran ili prizemlje, tri kata i potkrovlje), odnosno do maksimalne visine 14,7 m.

U stavku 3. riječi: „ $Po+(S)P+3+Pk$ (podrum, suteran ili prizemlje, tri kata i potkrovlje)“ mijenjaju se i glase: „ $Po(S)+P+3+Pk$ (podrum ili suteran, prizemlje, tri kata i potkrovlje)“.

Članak 29.

U slučaju kada se neposredno primjenjuju ove odredbe veličina građevne čestice, koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za gradnju ili rekonstrukciju niske i srednje građevine određuju se prema načinu izgradnje kako slijedi:

NAČIN IZGRADNJE		GRAĐEVNA ČESTICA ZA GRADNJU NISKE, SREDNJE I VIŠESTAMBENE GRAĐEVINE		
		Najmanja površina (m ²)	Minimalna širina (m)	Maksimalni koeficijent izgrađenosti k_{ig}
PRETEŽITO IZGRAĐENI DIO NASELJA				
Niska građevina	samostojeće građevine	300		0,4
	dvojne građevine	250		0,4
	građevine u nizu	200		0,5
Srednja građevina	samostojeće građevine	400		0,4
	dvojne građevine	350		0,4
Višestambena građevina	samostojeće građevine	500		0,4
	dvojne građevine	400		0,45
	građevine u nizu	300		0,5
PRETEŽITO NEIZGRAĐENI DIO NASELJA				
Niska građevina	samostojeće građevine	400	16,0	0,3
	dvojne građevine	300	13,0	0,35
	građevine u nizu	200	10,0	0,45
Srednja građevina	samostojeće građevine	600	16,0	0,3
	dvojne građevine	400	13,0	0,3
Višestambena građevina	samostojeće građevine	800	16,0	0,3
	dvojne građevine	600	13,0	0,35
	građevine u nizu	350	10,0	0,45

Iznimno, dozvoljava se rekonstrukcija postojećih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja na česticama koje su do 20% manje od minimalno propisanih veličina u gornjoj tablici.

Maksimalni koeficijent iskorištenosti (k_{is}) iznosi:

- 1,0 za gradnju niske građevine,
- 1,2 za gradnju srednje građevine,
- 1,4 za gradnju višestambenih građevina.

Članak 30.

U građevinskom području naselja niske građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe, srednje građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 4,0m od susjedne međe, a višestambene građevine na udaljenosti od najmanje $H/2$ od susjedne međe (H =visina građevine u metrima).

Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja, udaljenost iz prethodnog stavka za niske i srednje građevine može biti i manja ali ne manja od 1,0 m, a za višestambene ne manja od 4,00m, pod uvjetom da se na toj strani ne izvode otvori, odnosno može se zadržati postojeća građevinska linija za postojeće građevine.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice susjedne građevne čestice i završne građevine građevina u nizu ili dvojnih građevina sa svoje tri slobodne strane.

Članak 31.

Iznimno, moguća je rekonstrukcija ili zamjena postojećih građevina u postojećem gabaritu i ako nije zadovoljen uvjet udaljenosti od granice građevnih čestica.

Najmanja moguća građevna čestica može sačinjavati i samu osnovu stare građevine.

U članku 31. stavak (1) se mijenja i glasi:

Iznimno, moguća je rekonstrukcija ili zamjena postojećih građevina u postojećem gabaritu uz mogućnost povećanja visine za 1.5 m i ako nije zadovoljen uvjet udaljenosti od granice građevnih čestica.

Članak 32.

Na građevnoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno poslovna građevina i **pomoćne građevine** kao garaže, spremišta, ljetne kuhinje, radne prostorije, bazeni i sl., koje funkcionalno služe stambenoj građevini i zajedno predstavljaju jednu stambeno-gospodarsku cjelinu.

Pomoćne građevine mogu se graditi:

- u gabaritu osnovne građevine;
- kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine mogu imati najveću katnost Po+P+K (podrum, prizemlje i kosi krov), odnosno maksimalne visine 4,0 m i najveću površinu od 50 m² ako se grade kao izdvojene tlocrtne površine na građevnoj čestici. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 1,0 m od granice građevne čestice i ne mogu se postavljati između glavne građevine i prometne površine.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi.

Udaljenost garaže prema državnoj ili županijskoj cesti je najmanje 5,0 m od ruba kolnika ceste.

Na kosim terenima kod izvedbe garaže na građevnoj čestici koja je na nižoj koti od prometnice, prostor ispod garaže (u nasipu) može se koristiti kao pomoćni prostor (spremišta i sl.). U tom slučaju dopuštena je maksimalna visina pomoćnog prostora 3,0 m.

Površina pomoćne građevine uračunava se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice. Izuzetno, ukoliko se uz niske i srednje građevine grade sušare, njihova maksimalna visina može iznositi 5,0 m.

Sakupljanje otpadnih voda, dok se ne izgradi sustav odvodnje, vršit će se putem nepropusnih septičkih jama koje se ne mogu graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne građevinske čestice i izvan zaštitnog pojasa prometnica.

Članak 32.a.

Na području bivše tvornice Cetinka planira se prenamjena u multifunkcionalnu zonu budućeg gradskog centra.

Članak 32.b.

Na području Gubavica, u naselju Vedrine, planira se uređenje zone mješovite, pretežito stambene namjene, za koju je obavezna izrada UPU-a.

Članak 33.

Na građevnoj čestici uz pojedinačne stambene građevine, u seoskim naseljima mogu se graditi i gospodarske građevine za osobne potrebe (pčelinjaci, kokošinjci, staje, sušare i sl.) uz ispunjavanje sanitarno tehničkih i drugih uvjeta reguliranih posebnim propisima uz zadovoljavanje slijedećih kapaciteta i udaljenosti:

Kapacitet gospodarske građevine za osobne potrebe				Udaljenost od susjedne građevne čestice
Goveda i konji	Krmače	Ovce i koze	Perad	
6-19	6-19	15-50	50-500	20 m

Broj uvjetnih grla se ne odnosi na farme unutar građevinskog područja naselja.

Gospodarske građevine za osobne potrebe kapaciteta manjih od navedenih u prethodnom stavku, moraju biti udaljene najmanje 10,0 m od granice susjedne građevne čestice i 20,0 m od susjedne građevine.

Visina gospodarskih građevina ne može biti veća od visine prizemlja. Izuzetno, sušara može biti prizemlje + potkrovlje, maksimalne visine 5,0 m.

Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevne čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Gnojišta moraju biti udaljena najmanje 50,0 m od susjedne čestice.

Farme kopitara i papkara veće od 10 uvjetnih grla te peradi i kunića veće od 5 uvjetnih grla moraju udovoljavati i posebno propisanim veterinarsko zdravstvenim i zoohigijenskim uvjetima, ukoliko posebnim propisima nije potreban postupak provođenja procjene utjecaja na okoliš.

Gospodarske građevine za osobne potrebe ne mogu se graditi u dijelovima naselja koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Članak 34.

Kada se na građevnoj čestici uz pojedinačne stambene građevine grade i gospodarske građevine za vlastite potrebe minimalna veličina građevne čestice iznosi 1.500 m², a maksimalna izgrađenost iznosi 0,4.

2.3. GRADNJA IZVAN GRANICA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Članak 35.

Građevine, što se u skladu sa posebnim propisima mogu ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu proizvodnju, korištenje drugih objekata te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša i krajolika.

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritetno, a dijelom i isključivo, poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava te očuvanja seoskih i poljoprivrednih krajobraza. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajobraza te stručna osnove i upute nadležnih resora poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavu učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja:

- infrastrukture
- građevina obrane
- građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji
- građevina namijenjenih gospodarstvu u šumarstvu i lovstvu
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina unutar određenih eksploatacijskih polja
- rekreacijskih sadržaja na otvorenom
- stambenih i pomoćnih građevina za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
- rekonstrukcija postojećih građevina.

Građenjem građevina izvan građevinskog područja ne mogu se formirati naselja i ulice te se ne mogu graditi neposredno uz vodotoke, uz državnu i županijsku cestu.

Građenje izvan građevinskog područja mora biti uklopljeno u krajobraz tako da se:

- očuva kakvoća i cjelovitost poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- očuva prirodni prostor pogodan za rekreaciju, a gospodarska namjena usmjeri na predjele koji nisu pogodni za rekreaciju,
- očuvaju kvalitetni i vrijedni vidici,
- osigura što veća površina građevne čestice, a što manja površina građevnih cjelina, osigura infrastruktura, te sukladno posebnim propisima riješi odvodnja, pročišćavanje otpadnih voda i zbrinjavanje otpada.

Članak 36.

Kriteriji građenja izvan građevinskog područja odnose se na gradnju ili uređenje pojedinačnih građevina i zahvata. Pojedinačne građevine ne mogu biti mješovite namjene, a određene su jednom parcelom. Kriteriji kojima se određuje vrsta, veličina i namjena građevina i zahvata u prostoru su:

- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora (poljoprivredna, lovna, planinarska, stočarska)
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat ili drugo)
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

Članak 37.

Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja. Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom i stočarstvom kao registriranom osnovnom djelatnošću. Na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina određene su područja za gradnju navedenih građevina.

Na površinama od 1 do 2 ha moguće je građenje gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema sljedećim kriterijima :

- građevine mogu imati prizemlje ukupne površine do 200 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 400 m² građevinske bruto površine.
- ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne čestice.

Na površinama od 2 do 20 ha moguće je građenje građevine za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu ili samostalne gospodarske građevine u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema kriterijima:

- građevine mogu imati najviše prizemlje ukupne površine do 400 m² građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1000 m² građevinske bruto površine
- ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.

- odobrenje za građenje građevine za pružanje turističkih usluga može se izdati samo na površinama koje su privedene svrsi i zasađene trajnim nasadima u površini od najmanje 70% ukupne površine obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i seljačkog domaćinstva za pružanje ugostiteljsko turističke usluge.

Na površinama od 20 ha i više moguće je građenje stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema sljedećim kriterijima :

- može se izraditi samo jedan stambeni objekt
- stambeni objekti moraju se graditi kao jedinstvene građevine i ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.
- stambeni objekti ne mogu se graditi zasebno bez gospodarskih objekata i ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne parcele.
- katnost stambenih objekata može biti najviše podrum, prizemlje, kat i kosi krov (bez nadozida), najveća bruto tlocrtna površina objekta je 100 m².
- gospodarski objekti (farme, skladišta, spremišta alata i strojeva, hladnjača, prerada i sl.) se grade sukladno broju grla odnosno potrebama tehnološkog procesa

Gospodarske i stambene građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva iz ovoga članka ne mogu se graditi na prostorima zračne udaljenosti manje od 300 metara od obale vodotokova.

Prilikom ishoda odobrenja za građenje potrebno je ishoditi posebne uvjete nadležnog konzervatorskog tijela.

Članak 38.

Članak 38. briše se.

Članak 39.

Pošto će stočarska proizvodnja biti jedna od važnijih grana gospodarstva nužno je državnim mjerama i akcijama poticati razvoj stočarstva kod većine gospodarstava, kako kod onih koja drže manji broj stoke tako i kod onih koja će podizati određeni tip farme: govedarske, kozarske, peradarske ili svinjogojske.

Broj pojedinih vrsta stoke kod usmjerenih gospodarstava zavisao je od raspoloživih površina za proizvodnju hrane, smještajnih kapaciteta, raspoloživoj radnoj snazi, sustavu držanja i sl.

Kod specijaliziranih gospodarstava se preporuča se minimalno:

- u govedarstvu; 10-20 muznih krava te tova junadi do 300 kg ž.m.
- u ovčarstvu 100-120 rasplodnih ovaca
- u kozarstvu kod plemenitih pasmina 60-80 grla, a kod križanaca 100-120 grla
- u svinjogojstvu 5-20 rasplodnih grla, a kod tova 50-200 tovljenika po turnusu
- u peradarstvu za proizvodnju konzumnih jaja 1000-3000 nesilica i u tovu 500-2000 brojlera po turnusu
- kod pčelarstva, više od 50 pčelinjih zajednica.

Članak 40.

Kod rekonstrukcije, adaptacije ili proširenja postojećih gospodarskih građevina u funkciji obavljanja djelatnosti stočarstva nastojati stvoriti uvjete koji udovoljavaju pojedinoj vrsti i kategoriji životinja, a kod izgradnje novih objekata držati se ovih osnovnih parametara:

- objekte graditi na uzvišenom i ocjeditom terenu i s niskom razinom podzemnih voda
- udaljiti ih od otvorenih vodotoka i izvorišta
- provoditi mjere zaštite podzemnih voda
- udaljiti ih od frekventnih prometnica najmanje 30 m, ali da su povezane sa lokalnim čvrstim putevima
- objekte graditi od odgovarajućeg građevinskog materijala s kosim krovom u pravilu na dvije vode
- u objektima za krave, svinje, izgraditi kanalizaciju i betonirani prostor za kruti gnoj i gnojovku
- kvadratura i kubatura prostorije treba udovoljiti zahtjevima životinja (prema vrsti, pasmini i
- sustav ventilacije - osvjetljenosti i temperature u objektu prilagoditi specifičnim zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija životinja uz obaveznu alternativu za slučajevne kvarove sustava
- temelje objekta podići iznad razine terena i izolirati
- poželjno je osigurati prostor za komunikaciju oko objekta
- prozore postaviti s jedne i druge podužne strane objekta pod serklaž s otvaranjem prema unutra i prema plafonu, posebno kod objekata za ovce i krave ako su smještene u 2 reda
- pročelje objekta postaviti suprotno od smjera dominantnog vjetra.

Članak 41.

Specifičnosti u zahtjevima pojedinih vrsta i kategorija stoke daje se u slijedećim pregledu:

Goveda: Mliječne krave-prema sustavu držanja mliječnih krava omogućava se gradnja farmi s vezanim i slobodnim načinom držanja.

Vezani sustav je primjenjiv za manji broj grla, hranjenje kao i izgnojavanje je polumehanizirano, a mužnja se odvija na mjestu.

Slobodan način držanja – grla su slobodna, hranidba je mehanizirana, mužnja u izmuzištu, koje se nalazi na jednom djelu staje. Objekt treba imati električnu rasvjetu i po mogućnosti tekuću vodu ili hidrofor s instaliranim automatskim pojilicama (1 pojilica na dva grla), te odjeljenje za koncentrirana hranjiva i prostoriju za mlijeko s toplom vodom. Obično se u potkrovlju objekta smješta voluminozna hrana (sijeno, DTS). Objekti s više krava obvezatno trebaju imati krovnu ventilaciju. Treba se izgraditi jama za osoku te betonirati ograđeni prostor za kruti gnoj.

Ovce - koze: jednostavan objekt, bez posebnog unutarnjeg uređenja, podjela unutar objekta pomoću krmnih stolova, jasala i pregrada na odjeljke za pojedine dobne kategorije ovaca.

U objektima treba prozore visoko postaviti, posebno kod koza. Poželjno je imati ispuh ispred objekta i djelomično natkriven. Kada je u objektu više grla predvidjeti krovnu ventilaciju. Objekti za ovce i koze mogu se graditi u sklopu gospodarskog dvorišta.

Svinje za reprodukciju (nazimice, krmače, nerastovi): objekt treba solidno izgraditi, unutarnju stranu ožbukati i okrečiti, te izolirati radi uštede na grijanju. Poželjan je rešetkasti pod. Obvezatna je jama osočara i to nepropusna. Njena veličina uvjetovan je brojem rasplodnih krmača i brojem pražnjenja u tijeku godine, a računa se oko 0,5 m³ osoke po odgojenom prasetu.

Preporuča se osigurati minimalno 1,64 m² podne površine po nazimici, 2,25m² za krmače i 6m² za nerastove.

Svinje za tov: tovilišta mogu biti zasebne farme ili dijelovi zajedničkih objekata u kojima se finalizira svinjogojska proizvodnja. U tovilištu osigurati prostor za pred tov (25-60 kg) i tov svinja (60-kraja tova) sa osiguranom podnom površinom od 0,5m² za pred tov i 0,7 m² za kraj tova. Svinje su potencijalno najveći zagađivači okoline i zato je obvezna krovna ventilacija, ugraditi sifon u septičku jamu.

Perad: držanje malog broja do 350 koka nesilica ne zahtjeva specijalni tretman, a industrijski objekti (podni i kavezni uzgoj) zahtijevaju visoku tehničko tehnološku razinu koja diktira uvjete za izgradnju.

Ta proizvodnja uz pravilno instaliranu ventilaciju nije veliki zagađivač okoline.

Tov brojlera: objekti i farme za tov brojlera ovisne su o kapacitetu i načinu plasmana utovljenih brojlera i mogućnosti gradnje objekta zatvorenog tipa uz primjenu umjetnog svjetla i otvorenog tipa s prirodnim svjetlom s minimalno 15 pilića na m² podne površine.

Ostale proizvodnje (kunići, krznaši) ne predstavljaju ekološki problem, a za ribnjake uvjetovati izgradnju izvan vodotoka i kaskadnim preljevom.

Članak 42.

Na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 2000m² omogućava se gradnja poljske kućice, kao građevine za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivredu opremu i sl.).

Poljoprivredno zemljište ne može se parcelirati na manje dijelove. Poljska kućica može se graditi kao prizemnica najveće tlocrtne bruto površine do 20 m². Površina poljske kućice ne može se proporcionalno povećavati u odnosu na površinu zemljišta. Katnost ovih objekata je prizemlje i kosi krov. Sljeme krova mora biti usporedno s dužom stranicom građevine, obvezno usporedno sa slojnicama terena. Udaljenost poljskih kućica od ruba susjedne parcele je minimalno 3 metra.

Postojeće poljske kućice izgrađene na zemljištu manje površine od površine određene u stavku 1. ovog članka, ne mogu povećavati tlocrtnu površinu.

Poljska kućica mora biti građena na način da:

- bude smještena na najmanje plodnom, odnosno neplodnom dijelu poljodjelskog zemljišta;

- treba koristiti lokalne materijale (kamen) i treba biti izgrađena po uzoru na tradicijsku gradnju;
- visina građevine ne može biti viša od 2,80 m;
- krov mora biti dvostrešan, između 20° i 35° stupnjeva nagiba;
- pokrov treba izvesti na tradicijski način (kamenim pločama).

Poljske kućice mogu se graditi na zemljištu koje je ovim Planom razgraničeno kao poljoprivredno, osim na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu. Ne mogu se graditi izvan građevinskog područja na prostorima zračne udaljenosti manje od 300 metara od obale vodotokova. Poljske kućice ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu.

Pomoćni objekti druge namjene ne mogu se izgrađivati.

Članak 43.

Za udaljenosti stambenih i gospodarskih građevina i poljskih kućica od prometnih površina, susjednih čestica i građevina primjenjuju se odredbe propisane za izgradnju na površinama građevinskog područja naselja, ako ovim Odredbama nije drugačije zadano.

Članak 44.

Staklenici i plastenici se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu. Postavljaju se na udaljenosti od najmanje 3,0 m od međe.

Pčelinjaci se postavljaju u skladu s posebnim propisima tako da ne smetaju najbližim susjedima, prolaznicima i javnom prometu. Pčelinjaci moraju biti udaljeni najmanje 5,0 m od susjedne građevinske čestice ako su okrenuti prema toj čestici, a najmanje 3,0 m ako su okrenuti u suprotnom smjeru.

Članak 45.

Članak 45. se briše.

Članak 46.

Prostornim planom su određene su pozicije **vidikovaca** na istaknutim reljefnim pozicijama s atraktivnim pogledom (točke značajne za panoramske vrijednosti). Vidikovci se mogu opremiti kao uređena odmorišta bilo da se do njih pristupa kolnim ili uređenim pješačkim putem. Moguće je podignuti prizemnu građevinu do 50 m² bruto izgrađene površine, visine prizemlja za ugostiteljsku namjenu.

Pozicija vidikovaca prikazana je na kartografskom prikazu br. 3.2. „Uvjeti korištenja, i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju“, u mj. 1:25000.

Članak 47.

Planinarske i lovačke domove moguće je graditi maksimalne tlocrtne bruto površine do 100 m², maksimalne katnosti P (prizemlje), odnosno maksimalne visine 4,0 m.

Građevine iz stavka 3. ovog članka moguće je podizati samo na površinama pod zaštitnim šumama i ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskim zemljištem označenim u kartografskom prikazu br. 1. „Korištenje i namjena površina“ u mj. 1:25000.

Građevine iz ovog članka treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva.

U članku 47. dodaje se stavak 4. koji glasi:

Omogućava se gradnja lovačkog doma u naselju Podi, prema uvjetima iz poglavlja 3. Uvjeti smještaja gospodarskih građevina.

47.a.

Uz vodotok rijeke Cetine moguće je planiranje uređenog **kupališta**, bez gradnje pratećih sadržaja, na lokacijama označenim na kartografskom prikazu br.1. „Korištenje i namjena površina.

47.b.

Na području naselja Grab nalazi se postojeća lokacija **slatkovodnog uzgoja ribe**, Pastrvski ribnjaci - Stara mlinica (Grab) približne površine 0,080 ha.

Članak 48.

Groblja se nalaze u sklopu naselja i izvan naselja. Groblja je moguće širiti prema posebnim propisima i lokalnim prilikama. Oko groblja je potrebno osigurati zelene tamponne minimalne širine 10,0 m.

Postojeće groblje u naselju Trilj potrebno je urediti i konzervirati, ne graditi nove grobnice, uz obvezno osiguranje zelenog tampona prema okolnim građevinama čija će širina biti prilagođena prilikama na terenu.

Do groblja se mora osigurati kolna prometnica minimalne širine 5,0 m. U sklopu čestice groblja potrebno je osigurati parkiralište sukladno normativima propisanim ovim odredbama.

Osim grobnih mjesta unutar groblja mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

Odgovarajuće odobrenje za građenje za proširenje groblja manje od 20% je moguće na temelju ovog Plana a proširenje za više od 20% na temelju detaljnog plana uređenja.

Članak 49.

Građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne i dr.) grade se sukladno uvjetima propisanim u poglavlju 5. ove Odluke.

49.a.

Izvan građevinskog područja omogućava se rekonstrukcija postojeće zgrade kojom se ne povećava veličina zgrade (vanjski gabariti nadzemnog i podzemnog dijela).

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 50.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještavati:

- unutar površina naselja (mješovita namjena),
- u posebno razgraničenim zonama (u naselju i izvan naselja).

Članak 51.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) određuje se uređenje prostora i gradnja građevina:

- proizvodne namjene – pretežito industrijske i zanatske namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš;
- poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servisne);
- ugostiteljsko-turističke namjene.

Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju (buka i sl.).

Najmanja veličina građevne čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m² osim za komunalne građevine.

Članak 52.

Za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji, pansioni i sl. građevine) unutar površina naselja (mješovita namjena) vrijede slijedeći parametri:

- visina građevine maksimalno 12,0 m, ukoliko tehnologija rada ne zahtijeva veću visinu;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2, ali ne manja od 3,0 m;
- površina građevne čestice ne može biti manja od 800 m², niti veća od 2.000 m²;
- maksimalna izgrađenost građevne čestice oznosi 0,4, a maksimalni koeficijent iskorištenosti može iznositi 1,0;
- najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- na građevnim česticama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara;
- građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85.

U članku 52. dodaje se stavak 2. koji glasi:

U cilju realizacije lovačkog doma omogućava se rekonstrukcija i prenamjena postojeće zgrade (ruševine) škole u naselju Podi, prema uvjetima iz prethodnog stavka.

Članak 53.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 80 ležaja prema slijedećim uvjetima:

- visina građevine maksimalno 14,7 m;
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2, ali ne manja od 3,0 m;

- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m²;
- najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo;
- građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85.

Najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,4, a najveći koeficijent iskorištenosti (k_{is}) je 1,5.

Gospodarske zone u posebno razgraničenim zonama u naselju i izvan naselja

Članak 54.

Gospodarske zone namijenjene su za:

- pretežito proizvodnu i zanatsku namjenu (I1,I2)**, pod čime se podrazumijeva mogućnost gradnje proizvodnih i prerađivačkih građevina, (proizvodnja i prerada vezana uz stočarstvo i poljoprivredu) zanatskih građevina, servisa i skladišta, veletrgovina i sl. kao osnovnih (više od 50% površine), poslovnih, trgovačkih i komunalno servisnih, ugostiteljsko-turističkih, društvenih i rekreacijskih površina kao pratećih djelatnosti
- postojeće farme** za držanje stoke uz prateće pogone (sušare, klaonice i sl.)- (I3), uz mogućnost smještaja pratećih ugostiteljskih i rekreacijskih sadržaja (restoran, jahanje i sl.)
- pretežito poslovnu namjenu (K, K1, K2, K3)** u kojima se mogu graditi poslovne (poslovni hoteli i ostale poslovne građevine), trgovačke te komunalno servisne građevine kao osnovni sadržaji (više od 50%) površine, te prateći proizvodni (proizvodnja i prerada vezana uz stočarstvo i poljoprivredu) i servisno-skladišni sadržaji.
- poslovno-uslužnu namjenu za izgradnju rehabilitacijskog centra (K5) (K5, D, I1)** u predjelu Runjik (naselja Čaporice i Ugljane) gdje je planirana izgradnja zdravstveno-obrazovno-rekreacijsko-rehabilitacijskog centra s domom za starije i nemoćne, hospicijem, hotelom, zdravstveno-rehabilitacijskim centrom, obrazovnim centrom, otvorenim i zatvorenim bazenima, rekreacijskim centrom, terapijsko-radnim poljoprivrednim površinama te pomoćnim prostorima (ljekarna, restoran, praonice i pomoćni prostori, kapelica, trgovina, internat za medicinsko osoblje i slično).
- ugostiteljsko turističke (T1,T2)** u kojima se planira gradnja hotela i turističkih naselja s pratećim ugostiteljskim i rekreacijskim te poslovnim sadržajima.

U članku 54. u stavku 1. u alineji „I“ tekst: „(K5)“ mijenja se i glasi: „ (K5, D, I1)“.

Posebno razgraničene **gospodarske zone u naselju** su:

- Gospodarska zona Košute – Polje (I1, K2) – Košute,
- Proizvodno-zanatska zona Trilj (I1, I2) – Trilj,
- Postojeća farma Vrbice (I3) – Košute,

- Postojeća farma Uz Cetinu (I3) – Košute,
- Postojeća farma Trilj (I3) – Trilj,
- Postojeća farma Steljak (I3) – Trilj,
- Postojeća farma Bisko (I3) – Bisko,
- Postojeća farma uz naselje Voloder (I3) – Tijarica,
- Komunalno-servisna zona Trilj (K3) – Trilj,
- Poslovna zona Gubavica – Vedrine (K1) – Vedrine
- Gospodarska poslovna zona Runjik (~~K5~~) (K5, D, I1) – Čaporice, Ugljane.

U stavku 2. alineja 1. se mijenja i glasi:

- Gospodarska zona Košute – Polje (I2, I3, K2) – Košute,

U stavku 2. alineja 11. se mijenja i glasi:

- Gospodarska poslovna zona Runjik (K5, D, I1) – Čaporice, Ugljane.

Posebno razgraničene **gospodarske zone izvan naselja** su:

Naselje	Naziv	Namjena	Površina (ha)
Bisko	Gospodarska zona Bisko – sjever- -županijski značaj	I2, K3	12,16
Bisko	Gospodarska zona Bisko – jug -županijski značaj	I2, K3	21,82
Vojnić, Gardun	Gospodarska zona Vojnić-Gardun -županijski značaj	I1, I2, I3 K1, K2, K3	14,31
Čaporice	Gospodarska zona Čaporice – istok -županijski značaj	I1, I2 K1, K2, D	28,43
Čaporice	Gospodarska zona Čaporice – zapad -županijski značaj	I1, I2 K1, K2, D	20,25
Ugljane	Gospodarska zona Ugljane -županijski značaj	I1, I2 K1, K2, D	23,54
Tijarica	Gospodarska zona Sveti Duh -županijski značaj	I2, K3	11,81
Kamensko	Poslovno-kom. servisna zona Kamensko-istok -županijski značaj	K2, K3	16,25
Bisko	Proizvodna zona Bisko-Vojnić	I1, I3	4,33
Vojnić	Poslovna zona Vojnić	K1	1,7
Voštane	Proizvodna zona Voštane	I1	0,8
Gardun	Komunalno -servisna zona Gardun	K3	0,86

Tijarica	Gospodarska zona Vukini Doci	I2, K3	6,63
Tijarica	Postojeća farma Uz Sabljice	I3	0,24
Vrabač	Postojeća farma Vrabač	I3	0,19
Kamensko	Poslovno-komunalno-servisna zona Kamensko-zapad	K2, K3	7,02

U stavku 3. prvi red tablice se briše.

Posebno razgraničene **gospodarske zone – ugostiteljsko-turističke** planiraju se unutar i izvan naselja. Ugostiteljsko-turističke zone unutar naselja planiraju se prema uvjetima iz članka 52. i 53. ovih Odredbi.

Posebno razgraničene **gospodarske zone – ugostiteljsko-turističke izvan naselja** su:

Naselje	Naziv	Namjena	Kapacitet	Površina (ha)
<i>Vedrine</i>	Strmen Dolac	T2	350	8,28
<i>Voštane</i>	Put Žlabine -u funkciji športa, rekreacije i lova	T1, T2	1500	34,00
<i>Voštane</i>	Gornje Voštane -u funkciji športa, rekreacije i lova	T2	800	18,14

Za realizaciju gospodarskih zona iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka obvezna je izrada urbanističkih planova uređenja sukladno kartografskom prikazu 4. Građevinska područja naselja, osim za postojeće farme – (I3), Gospodarsku zonu Čaporice – istok (I1,I2) i Proizvodnu zonu Voštane (I1).

Stavak 6. se mijenja i glasi:

Za realizaciju gospodarskih zona iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka obvezna je izrada urbanističkih planova uređenja sukladno kartografskom prikazu 4. Građevinska područja naselja, osim za postojeće farme – (I3), Gospodarska zona Košute – Polje (I2, I3, K2) – Košute, Gospodarsku zonu Čaporice – istok (I1,I2) i Proizvodnu zonu Voštane (I1).

Za Gospodarsku zonu Čaporice – istok (I1, I2, K1, K2, D) na snazi je Detaljni plan uređenja proizvodno-poslovne zone Čaporice po kojem se zona realizira.

Proizvodna zona Voštane (I1) je izgrađena zona, dogradnja, rekonstrukcija i slično moguće sukladno Odredbama ovog Plana ili u skladu s potrebama tehnologije. Iznimno za zonu Voštane omogućuje se koeficijent izgrađenosti građevne čestice do najviše 0,7.

Stavak 8. se mijenja i glasi:

Proizvodne zone Voštane (I1) i Košute – Polje (I2, I3, K1) su izgrađena zone, dogradnja, rekonstrukcija i slično moguće sukladno Odredbama ovog Plana ili u skladu s potrebama tehnologije. Iznimno za zonu Voštane i Košute – Polje omogućuje se koeficijent izgrađenosti građevne čestice do najviše 0,7.

Unutar Gospodarske zone Bisko Jug planiran je smještaj građevine za gospodarenje otpadom - skladišta otpada (za potrebe HE Đale). Navedeno skladište otpada služilo bi za zbrinjavanje neopasnog prirodnog građevinskog otpada -riječni nanos, mulj koji se skuplja u akumulaciji Đale.

Unutar gospodarske zone Čaporice – zapad planiran je smještaj reciklažnog dvorišta.

Postojeće farme (I3) mogu se dograđivati i rekonstruirati prema uvjetima propisanim u slijedećem stavku.

Građevine unutar **gospodarskih zona proizvodne (I1, I2, I3) i poslovne (K1, K2, K3, K5)** namjene trebaju se graditi prema uvjetima:

- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš;
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 1.200 m²;
- širina građevne čestice ne može biti manja od 16,0 m;
- koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi najviše 0,4;
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 15,0 m (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci);
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi H/2 najmanja udaljenost do međe susjedne građevne čestice iznosi najmanje 3,0 m;
- najmanje 20% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno, a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 85.uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Posebni uvjeti za **gospodarsko-poslovnu zonu Runjik (K5) (K5, D, I1)** gdje je planirana izgradnja zdravstveno-obrazovno-rekreacijsko-rehabilitacijskog centra s domom za starije i nemoćne su:

- najmanje 30% zone treba biti neizgrađeni prostor (u kojemu je moguće uređenje parkovnih i vrtnih površina, izgradnja staza, vidikovaca i parkovnih paviljona);
- koeficijent izgrađenosti zone ne računajući neizgrađeni prostor je 0,3;
- maksimalna katnost građevina je P+2+Pk, odnosno maksimalna visina građevina je 15 m;
- moguće je planirati otvorene i zatvorene športske sadržaje po uvjetima iz članaka 59, 60, 61 i 62;
- obvezno planirati prateće rekreacijske sadržaje koje je potrebno riješiti u sklopu jedinstvenog konceptualnog rješenja uređenja vanjskih prostora;

- rješenje prometa (pristup, interventna vozila, parkiranje) treba biti riješeno cjelovito za zonu pri čemu pristup pojedinim građevinama unutar zone treba ostvariti internim komunikacijama minimalne širine 6,0 m (3,50 m kod jednosmjerne organizacije prometa),
- potrebe za parkiranjem treba rješavati unutar zone prema standardima iz Odredbi ovoga plana pri čemu kod realizacije u fazama treba u svakoj fazi ostvariti potreban broj parkirališnih mjesta za pojedinu fazu
- arhitektonsko oblikovanje treba prilagoditi lokalitetu – preporuča se upotreba suvremenog arhitektonskog izraza ili suvremene eksplikacije regionalnog. Ukoliko je polazište oblikovanja tradicijska arhitektura suvremena realizacija ne smije se svesti na doslovnu kopiju povijesnih oblika, nego na kreativnu eksplikaciju koju uvažava postojeći trenutak, potencijal autora i potencijale suvremenih konstruktivnih tehnika i materijala. Suvremeni arhitektonski izraz mora u obzir uzeti i kontekst u kojemu nastaje.
- krovništa je moguće izvesti kao kosa tradicionalnog nagiba i pokrova, a dozvoljeni su i ravni krovovi dok su krovovi drukčijeg oblika od tradicionalnog (bačvasti i sl.) dozvoljeni samo ako proizlaze iz primijenjenog suvremenog arhitektonskog oblikovnog izričaja. Ukoliko se koriste suvremeni materijali pokrova oni svojom strukturom i koloritom moraju biti usklađeni s okolnom izgradnjom. Nisu dozvoljene svijetle i reflektirajuće boje pokrova.
- dozvoljeno je postavljanje sunčanih kolektora na krovne plohe.

U stavku 13. u prvoj rečenici tekst: „(K5)“ mijenja se i glasi: „(K5, D, I1)“.

U **ugostiteljsko-turističkim zonama** Gornje Voštane (u funkciji športa, rekreacije i lova) i Strmen Dolac, te u zoni Put Žlabine (u funkciji športa, rekreacije i lova) moguće je planirati slijedeće sadržaje:

- smještajne kapacitete,
- manje ugostiteljske sadržaje,
- specijalizirane trgovačke sadržaje,
- zdravstvene sadržaje,
- sportske i rekreativne sadržaje i prateće prostore (zatvorene i otvorene terene, svlačionice, spremišta isl.)

Posebni uvjeti za zone Turističkog naselja **Gornje Voštane** (u funkciji športa, rekreacije i lova) i **Strmen Dolac** su:

- smještajni kapacitet zone Gornje Voštane je do 800 ležajeva, a zone Strmen Dolac je do 350 ležajeva ;
- minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren;
- koeficijent izgrađenosti zone ne računajući prirodni teren je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 0,8;
- maksimalna katnost građevina je P+1, odnosno maksimalna visina građevina je 7,0 m;
- moguće je planirati jednu centralnu građevinu čija maksimalna katnost iznosi Po+P+1, odnosno njena visina je 7,0 m;
- moguće je planirati otvorene i zatvorene športske sadržaje po uvjetima iz članaka 59, 60, 61 i 62;
- obvezno planirati prateće rekreacijske sadržaje (balotište, putevi, trim staze, jahačke, biciklističke staze i sl.) a koje je potrebno urediti u skladu s okolnim prostorom;

- parkiranje vozila mora se rješavati posebno prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Posebni uvjeti za Ugostiteljsko-turističku zonu **Put Žlabine** (u funkciji športa, rekreacije i lova) su:

- smještajni kapacitet zone Put Žlabine je 1500 ležajeva ;
- minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren;
- na 70% površine zone koja nije prirodni teren moguća je izgradnja hotela;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice hotela je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 1,0;
- maksimalna katnost hotela je Po+P+3+Pk, odnosno maksimalna visina 15,2m;
- maksimalni koeficijent izgrađenosti građevinske čestice namjene turističko naselje je 0,3, a koeficijent iskorištenosti maksimalno 0,8;
- maksimalna katnost građevina turističkog naselja je P+1, odnosno maksimalna visina građevina je 7,0 m;
- u okviru namjene turističko naselje moguće je planirati jednu centralnu građevinu čija maksimalna katnost iznosi Po+P+1, odnosno njena maksimalna visina iznosi 7,0 m;
- moguće je planirati otvorene i zatvorene športske sadržaje po uvjetima iz članaka 59, 60, 61 i 62;
- obvezno planirati prateće rekreacijske sadržaje (balotište, putevi, trim staze, jahačke, biciklističke staze i sl.) a koje je potrebno urediti u skladu s okolnim prostorom;
- parkiranje vozila mora se rješavati posebno prema normativima propisanim u članku 85. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.

Oblikovanje građevina u ugostiteljsko-turističkim zonama iz stavka 4. ovog članka mora biti u skladu s lokalnom graditeljskom tradicijom, a posebno:

- korištenje građevinskih materijala karakterističnih za tu sredinu;
- sljeme krova mora pratiti smjer dužeg dijela građevine;
- krovništa građevina trebaju biti dvostrešna s nagibom 30-45°;
- tavan smještajnih građevina preporuča se koristiti kao spavaonice;
- najveća površina zemljišta pod pojedinačnom smještajnom građevinom je 80 m²;
- udaljenost između pojedinih smještajnih građevina treba biti najmanje 20 m;
- vanjski prostor uz građevinu hortikulturno oblikovati;
- građevine se mogu graditi i kao montažne građevine tipske proizvodnje ukoliko zadovoljavaju navedene kriterije.

Članak 55.

Poslovne zone (K1,K2,K3) smještati uglavnom na izdvojenim područjima izvan naselja, kao npr. Kamensko-skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionskog terminala i sl. Uz trgovačke, skladišne i ostale poslovne građevine, mogu se smjestiti i radni pogoni čiste industrije.

U okviru navedenih zona, gdje se to pokaže najpovoljijim, moguć je smještaj poljoprivrednog centra u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava. U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i

povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

Članak 56.

U okviru predviđenih gospodarskih zona (I1, I2, I3, K1 i K2) moguć je i smještaj proizvodnih i prerađivačkih djelatnosti vezanih za poljoprivredu i stočarstvo (farmi i sl.) prema posebnim ekološkim i tehnološkim zahtjevima, uz osiguranje minimalne udaljenosti od 30 metara od susjednih čestica.

Moguća je realizacija kompleksnih programa gospodarskih zona u kombinaciji s turističko ugostiteljskom namjenom (npr. farma konja, jahanje).

Dozvoljava se rekonstrukcija postojećih stambenih građevina koje su izgrađene u zonama planiranima za gospodarsku namjenu (I1, I2, I3, K1 i K2) prema uvjetima koji vrijede za gradnju građevina stambene namjene u građevinskim područjima naselja.

Prilikom izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja za gospodarske zone (I1, I2, I3, K1, K2, K5) moguće je planirati do 5% površine zone za stambenu (ili mješovitu – pretežito stambenu) namjenu u slučajevima kada se radi o postojećoj stambenoj izgradnji ili o planiranim zgradama za smještaj djelatnika zbog funkcionalno-operativnih razloga planirane namjene. Iz istih je razloga moguće stambenu namjenu planirati i u dijelu građevine osnovne (gospodarske) namjene.

Članak 57.

Eksploatacijska polja označena su u grafičkom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena prostora» i 3.3. «Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih mjera uređenja i zaštite» u mjerilu 1:25000. Unutar pojedine površine može biti jedno ili više eksploatacijskih polja sukladno aktima za građenje.

U okviru ovih zona moguć je smještaj samo pratećih sadržaja u funkciji eksploatacije tj. manjih pogona, upravnih zgrada, parkirališta i sl., uz ozelenjavanje rubnih dijelova područja.

Eksploatacijska polja koja se nalaze u zonama sanitarne zaštite izvorišta, u kojima je zabranjena površinska i podzemna eksploatacija mineralnih sirovina (prema posebnim propisima), potrebno je provesti detaljnije vodoistražne radove – mikrozoniranje u postupku određivanja novih eksploatacijskih polja i daljnje eksploatacije postojećih. Mikrozoniranjem je potrebno dokazati bitno drugačije značajke od onih na temelju kojih je utvrđena zona sanitarne zaštite, u protivnom treba pristupiti postupku sanacije i zatvaranja eksploatacijskog polja.

Određuje se obveza tehničke sanacije i biološke rekultivacije djelova eksploatacijskih polja na kojima je završena eksploatacija inertnim materijalom iz iskopa ili oporabljenim građevinskim otpadom, uz uvjet zaštite voda, a sukladno rudarskoj dokumentaciji uz potvrdu geomehaničke stabilnosti deponiranog materijala, kako bi se tijekom eksploatacije omogućilo njihovo saniranje. Sanacijom je potrebno područje eksploatacije ozeleniti autohtonom vegetacijom te u oklopiti u okolni pejzaž.

Sanacija ovisno o tipu eksploatacije i vrsti mineralne sirovine koja se eksploatira mora biti sastavni dio odobrenja za eksploataciju. Kamenolomi i skladišta eksplozivnih

materijala potrebnih za miniranje moraju biti smješteni na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora. Određuje se obvezna sanacija istražnog prostora.

Unutar obuhvata eksploatacijskog polja na teritoriju naselja Strmendolac planirana je gradnja reciklažnog dvorišta za neopasni građevinski otpad.

U cilju ishođenja lokacijske dozvole za planirana eksploatacijska polja potrebna je procjena utjecaja zahvata na okoliš sukladno posebnim zakonima i propisima.

Članak 58.

Sadržaji **športa i rekreacije (R1, R2, R3)** planiraju se

- unutar površina naselja (mješovita namjena);
- u posebno razgraničenim zonama (u naselju i izvan naselja);

a koje su prikazane na grafičkom prikazu br. 4. «Granice građevinskih područja naselja» u mjerilu 1:5000. Gradnja športskih sadržaja obuhvaća otvorene i zatvorene športske sadržaje.

Članak 59.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) otvoreni i zatvoreni športski sadržaji mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama i na zajedničkim građevnim česticama (više različitih sportskih ili športsko-rekreacijskih sadržaja).

Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (teren, gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina (sadržaj) mogu zauzeti maksimalno 40% površine građevne čestice ($k_g=0,4$).

Za zatvorene športske sadržaje minimalna površina građevinske čestice iznosi 400m², a otvoreni se grade prema posebnim propisima.

Izuzetno, kod interpolacija nenatkrivenih športskih sadržaja (igrališta) u izgrađenu urbanu strukturu, gdje postoji mogućnost rješavanja parkirališta na javnim površinama, najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,7.

Članak 60.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m.

Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 6,0 m.

U članku 60. stavku 2. broj „6,0” mijenja se brojem „7,5”.

Članak 61.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m.

Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od tih građevina najmanje H/2, gdje je H visina športske građevine u metrima.

Članak 62.

Prostornim planom određene su posebno razgraničene **zone za šport i/ili rekreaciju u naselju**:

- Rekreacijska zona Vrbice - Košute (R2);
- Rekreacijska zona Luke – Čaporice (R2 i R3);
- Rekreacijska zona Ugljane (R3).

Prostornim planom određene su i posebno razgraničene **zone za šport i/ili rekreaciju izvan naselja**:

Naselje	Naziv	Namjena	Površina (ha)
Čaporice	Pod Gredom	R2	1,42
Jabuka, Grab	Gaz	R2	5,23
Košute	Uz Cetinu	R2	2,76
Velić	Velić	R2	0,56

Za zone športsko-rekreacijske namjene za koje je propisana obaveza izrade urbanističkih planova uređenja granice istih prikazane su na kartografskom prikazu 4. Granice građevinskih područja.

Zone športsko-rekreacijske namjene (R2, R3) unutar naselja namijenjene su uređenju športsko rekreacijskih površina (otvorenih igrališta, tenis, pratećih rekreacijskih sadržaja, šetnica, parkova, igrališta, i sl.) sa mogućnošću gradnje građevina ugostiteljsko-turističkih namjena. Maksimalne visine građevina iznose 9,0 m, minimalne površine čestice od 1000 m². Turističko ugostiteljski sadržaji ne mogu imati više od 200 m² građevinske bruto površine.

U zonama (R2) izvan naselja planiraju se **sportsko-rekreacijski centri** u kojima je moguć smještaj otvorenih ili natkrivenih sadržaja (igrališta za nogomet, rukomet, odbojku, tenis, polo, jahačke sportove i boćanje, streljane, trim staze, biciklističke staze, sport i rekreacija na vodi i sl.) i obavljanje sportskih i rekreacijskih djelatnosti. Moguća je izgradnja objekata pomoćnih i pratećih sadržaja športske i ugostiteljske djelatnosti prema sljedećim uvjetima:

- Ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih i natkrivenih građevina može iznositi najviše 10 % površine sportskih terena i sadržaja.
- Minimalno 70% ukupne tlocrtne bruto površine objekata mora biti namijenjeno izgradnji objekata pratećih športskih sadržaja (spremišta, svlačionice, sanitarni čvorovi i sl.).
- Preostali dio ukupne tlocrtne bruto površine može biti namijenjeno izgradnji objekata za pružanje ugostiteljskih usluga skupine restorani i barovi (osim noćnog kluba, noćnog bara i disko kluba).
- Katnost ovih objekata može biti maksimalno podrum+prizemlje (max. visina vijenca 4 m) završno sa ravnim ili kosim krovom.

Postojeća građevina stambeno-poslovne namjene na području Gaza zadržava se u postojećim gabaritima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 63.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine namijenjene upravi, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, predškolske i obrazovne (školske), kulturne, vjerske, administrativne, socijalne (dom za starije i nemoćne i sl) i dr.

Građevine društvene djelatnosti obuhvaćaju i sportsko-rekreacijske građevine koje se javljaju uz određene sadržaje (prvenstveno škole).

Članak 64.

Športske građevine, osim u posebnim zonama športa i rekreacije mogu se graditi i kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda.

Članak 65.

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja naselja pa je u drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Pošto je naselje Trilj novoustojeno sjedište gradskog područja, za njegovo gravitacijsko područje potrebno je organizirati i kompletirati ispostave županijskih službi, matični ured, tijela upravljanja kao i sudbenu vlast s pratećim službama.

Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja:

- ~~ako se građevna čestica na kojoj će se graditi građevina nalazi uz već izgrađenu cestu ili drugu prometnu površinu čiji je kolnik najmanje širine 5,0 metara, ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola;~~
- na građevnoj čestici potrebno je osigurati odgovarajući prostor za parkiranje vozila sukladno normativima iz članka 85.;
- udaljenost građevine od granice građevne čestice može iznositi minimalno $H/2$ (H =visina građevine u metrima);
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard;
- najveći koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 1,5;
- maksimalna katnost građevine može iznositi najviše $P(S)+3$ (podrum ili suteran i tri etaže) , odnosno maksimalne visine 15,0 m.

U dijelu građevina dozvoljeno je da pojedini funkcionalni, konstruktivni ili tehnološki dijelovi (vatrogasni tornjevi, dimnjaci, strojarnice dizala, klima-komore i sl.) budu viši od propisane visine. Takav (viši) dio ne može zauzimati više od 1/4 tlocrtne površine građevine a potrebno je ispuniti i uvjet da udaljenost od granice građevne čestice iznosi najmanje $H/2$.

Visina vjerskih građevina nije ograničena.

U članku 65. stavak 3. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„- ako se građevna čestica na kojoj će se graditi građevina nalazi uz već izgrađenu cestu ili drugu prometnu površinu čiji je kolnik najmanje širine 5 m ili je za prometnu površinu prethodno izdana lokacijska dozvola, iznimno ako se radi o rekonstrukciji ili prenamjeni postojeće građevine društvene namjene, tada širina kolnika može biti i manje širine, ali ne manja od 3 m

Članak 66.

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevine druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacija unutar površina naselja mogu imati imanju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti (kig) im može biti maksimalno 0,8, a koeficijent iskorištenosti (kis) maksimalno 2,0 i manje udaljenosti od susjedne parcele, a ne manje od 1m, uz prethodnu suglasnost susjeda.

Članak 67.

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Gradnju predškolskih ustanova planirati sukladno važećim državnim pedagoškim standardima.

Članak 68.

Osnovne škole

Gradnju školskih ustanova planirati sukladno važećim državnim pedagoškim standardima.

Članak 69.

Za sadržaje javnih službi državne uprave, lokalne samouprave i uprave na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini, te za djelatnost ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

Detaljniji razmještaj ovih službi u prostoru definirati će se urbanističkim planom uređenja Trilja.

Članak 70.

Kod međunarodnih graničnih prijelaza nužno je osnivanje granične policije, carinskih ispostava.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 71.

Planom se određuje da koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava čine:

- građevine cestovnog prometa,
- građevine riječnog prometa,

- građevine sustava veza,
- građevine vodoopskrbe i odvodnje, te uređenja bujica,
- građevine u sustavu energetike.

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana, planova šireg područja i planova užeg područja.

Građevine u sustavu infrastrukture ne smiju imati visinu veću od 6 m.

Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Za projekte prometne povezanost prilikom projektiranja uključiti i scenarije mogućih utjecaja klimatskih promjena (ekstremne količine oborine i visoke temperature). Pri izradi projektne dokumentacije, pridržavati se mjera propisanih prostorno-planskim dokumentima i uvjeta nadležnih institucija (uvjeti konzervatora, zaštite prirode i okoliša, Hrvatskih voda itd.). Trase komunalne infrastrukture planirati unutar trase prometnica i kolnih puteva.

Cestovni promet

Članak 72.

Rješenje sustava cestovnog prometa u velikoj mjeri se oslanja na cjelovit i ranije provjereni model, koji je preinačen u skladu s ciljevima prostornog uređenja područja i, u međuvremenu, nastalim promjenama u korištenju prostora.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Članak 73.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica u naselju te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

Moguća su manja odstupanja od predloženih trasa planiranih cesta ukoliko se nova rješenja pokažu kao prihvatljivija.

Članak 74

Prostornim planom je utvrđeno da će cestovni promet imati primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu s obzirom na njegovu funkciju integriranja ostalih vidova prometa.

Postojeće dionice kategoriziranih javnih cesta:

- autoceste

A1 Zagreb (čvorište Lučko, A3) – Karlovac – Bosiljevo – Split – Ploče – Opuzen – granica Republike Bosne i Hercegovine) te granica Republike Bosne i Hercegovine – Dubrovnik

- državne ceste:
*D220 Čvor Bisko(A1) – Čaporice (D60) - Trilj -GP Kamensko gr.R BiH
 D 60 Brnaze (D1) – Trilj - Cista Provo – Imotski - GP Vinjani Gornji gr.R BiH*
- županijske ceste:
*6124 D60- Vojnić Sinjski
 6125 Voštane (L67045)– D220
 6148 Trilj (D60) – Bisko (Ž6260)
 6149 Trilj (D220)-Strmen Dolac - Ugljane (D60)
 6150 Ugljane (D60) – Blato na Cetini (Ž6260)
 6151 Ž6150- Nova Sela - Ž6260
 6154 D. Tijarica (D220) - G. Tijarica – Aržano D39
 6260 Klis Grlo (Ž6253) – Dugopolje – Bisko – Blato na Cetini – Šestanovac (D39)
 6289 Obrovac Sinjski (D219) – Otok – Grab – D220*
- lokalne ceste.

Članak 74.a.

Zapadnim dijelom područja Grada Trilja prolazi autocesta A1. Zaštitni pojas autoceste iznosi najmanje 40 m sa svake strane, a mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa autoceste. Unutar zaštitnog pojasa nije planirana izgradnja građevina visokogradnje. Moguće je planiranje zaštitnih zelenih površina, izgradnja građevina niskogradnje (prometnice, biciklističke staze, parkirališta) te komunalne infrastrukturne mreže (elektroničke komunikacije, elektroenergetska mreža, plinoopskrba, vodoopskrba, odvodnja otpadnih voda...). Najmanja udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni građevine niskogradnje.

Za svaki zahvat u prostoru koji je planiran unutar zaštitnog pojasa autoceste ili na cestovnom zemljištu potrebno je nadležnom tijelu propisanom posebnim propisima podnijeti zahtjev za izdavanjem posebnih uvjeta građenja.

Zabranjeno je postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti (reklamni panoji, reklame na građevinama i sl.) unutar zaštitnog pojasa autoceste. Građevine niskogradnje (prometnice, javna rasvjeta) unutar zaštitnog pojasa trebaju se projektirati na način da ne odvrću pažnju i ne ugrožavaju sigurnost prometa na autocesti.

Sustave odvodnje otpadnih i oborinskih voda nije dozvoljeno spajati na zatvoreni sustav odvodnje autoceste.

Prometne površine koje se planiraju u blizini autoceste potrebno je projektirati tako da se spriječi zasljepljivanje u noćnim satima odnosno da se neutralizira negativan utjecaj vozila na odvijanje prometa na autocesti (upotreba zelenog pojasa i sl.).

Zaštitna ograda autoceste ne smije se koristiti kao ograda budućih zahvata u prostoru. Ograde je moguće podizati na građevnoj čestici udaljene najmanje 3 m od zaštitne žičane ograde autoceste (radi redovnog održavanja zemljišnog pojasa autoceste).

Ukoliko se u blizini trase autoceste planira izgradnja građevina potrebno je planirati i izgradnju zidova za zaštitu od buke kako bi se zadovoljili posebni propisi o zaštiti od štetnog utjecaja buke.

Članak 75.

Za sve planirane prometnice u kontaktu s građevinskim područjem i unutar građevinskog područja osigurani su koridori određenih širina (minimalno 10,0 m, a maksimalno 15,0 m) i ucrtani su na grafičkom prikazu br.4. "Građevinska područja" u mj. 1:5000.

Unutar minimalnih koridora planiranih cesta nije dozvoljena gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno utvrđivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi ceste sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni.

Članak 76.

Širine cestovnih građevina (poprečni presjeci cesta) u građevinskim područjima naselja iznose:

- državne i županijske ceste 20 m (min. 10,0 m);
- lokalne ceste 15 m (min 8,5 m);
- ostale ceste 10 m (min 5,5 m)

Širine cestovnih građevina mogu biti i manje od navedenih u skladu s posebnim propisima o javnim cestama.

Najmanja širina kolnika nerazvrstanih cesta u građevinskim područjima naselja iznosi:

- *za jednosmjerni promet 3,0 m u izgrađenom dijelu građevinskog područja, a 4,0 m u neizgrađenom dijelu građevinskog područja;*
- *za dvosmjerni promet 5,5 m.*

Članak 77.

Na postojećoj cestovnoj mreži državnog, županijskog i lokalnog značaja predviđeni su slijedeći zahvati:

- *korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata trasa, prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće (proširenje profila cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.);*
- *modernizacija (asfaltiranje) preostalih važnijih lokalnih cesta sa tucaničkim kolnikom.*

Članak 78.

Građevne čestice uz prometnice formiraju se od punog profila prometnice, a u skladu sa Zakonom o javnim cestama.

Sukladno posebnim propisima, utvrđene su širine zaštitnih koridora (pojasa) javnih cesta koje se mjere od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da su široki sa svake strane:

- za autoceste: 40 m,

- za brze ceste u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama: 40 m,
- za državne ceste: 25 m,
- za županijske ceste: 15 m,
- za lokalne ceste: 10 m.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje u zaštitnom pojasu javne ceste bez suglasnosti pravne osobe koja upravlja javnom cestom ako bi ti radovi ili radnje mogli nanijeti štetu javnoj cesti, kao i ugrožavati ili ometati promet na njoj te povećati troškove održavanja javne ceste.

Ako se za građenje građevina i instalacija unutar zaštitnog pojasa javne ceste izdaje lokacijska dozvola, odnosno drugi akt kojim se provode dokumenti prostornog uređenja sukladno posebnom propisu, prethodno se moraju zatražiti uvjeti pravne osobe s posebnim ovlastima koja upravlja pojedinom cestom, sukladno posebnim propisima.

U zaštitnom pojasu ceste može se formirati neizgrađeni dio čestice, odnosno uređivati parkirališta, vrtovi s niskim zelenilom, ogradni zidovi i sl., ali na način da se ne umanju preglednost ceste ili raskrižja.

Ogradni zidovi građevinske parcele mogu se graditi na udaljenosti najmanje 3,0 m od zemljišnog pojasa županijske ceste i 1,5 m od zemljišnog pojasa lokalne ceste.

Sva raskrižja se trebaju izvesti tako da vozilima omogućuje sigurno uključivanje i isključivanje s ceste.

Članak 79.

U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti posebne uvjete nadležne uprave za ceste.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svijetle visine najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne čestice najmanje 3,0 m.

Unutar građevinskog područja naselja Košute, u zoni prikazanoj na kartografskom prikazu br.1. „Korištenje i namjena površina“ moguć je smještaj punionice plina, prema uvjetima iz stavka 2. ovog članka.

Članak 80.

Građevina se mora priključiti na prometnu površinu. Minimalna širina pristupne kolne ili kolno pješačke prometnice može iznositi 3,0 m u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja.

Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja, omogućava se:

- uređenje pristupa manje širine, ali ne manjeg od 2,0 m. Duljina takvog pristupa može iznositi maksimalno 100,0 m.
- udaljenost građevina od pristupnih nerazvrstanih prometnica može iznositi minimalno 1,0 m.

Građevna čestica može imati samo jedan kolni pristup ako se pristupa sa razvrstane prometnice.

Članak 81.

Priključak i prilaz na javnu cestu izvodi se na temelju prethodnog odobrenja nadležne uprave za ceste u postupku ishođenja lokacijske dozvole ili izrade dokumenta prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade.

Priključak i prilaz na ostale (nerazvrstane) ceste izvodi se na temelju prethodnog odobrenja tijela gradske uprave u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Članak 82.

Autobusna stajališta na dijelu županijskih i lokalnih cesta moraju se graditi izvan kolnika gdje je to moguće.

Ova odredba se odnosi i za lokalne ceste izvan građevinskog područja, te za lokalne ceste sa vrlo gustim prometom unutar građevinskih područja.

Članak 83.

Rekonstrukcijom postojećih državnih, županijskih i lokalnih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 84

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozeljenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Članak 84.a.

Biciklistički promet

Unutar obuhvata Plana predviđena je gradnja novih i rekonstrukcija postojećih biciklističkih staza širine 4m.

Moguća su manja odstupanja od predloženih trasa planiranih biciklističkih staza ukoliko se nova rješenja pokažu kao prihvatljivija.

Ne širiti postojeće i ne graditi nove biciklističke staze neposredno uz riječna korita. Prilikom planiranja i izvedbe poštivati mjere zaštite iz poglavlja 6 Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno povijesnih cjelina ovog Plana.

Članak 85.

Promet u mirovanju se rješava gradnjom parkirališnih ili garažnih mjesta unutar građevinske čestice ili na posebnoj građevnoj čestici. Postojeći deficiti parkirališnog

prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta/garaža, uglavnom u središnjim dijelovima naselja Trilj.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta/garaže na građevnoj čestici. Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog/garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju.

Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Namjena	Tip građevine	Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta (PM)	
Stanovanje	stambene građevine	1 PM/80 m ²	
Ugostiteljstvo i turizam	Restoran, kavana	1 PM/25 m ²	
	Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/15 m ²	
	Smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/80 m ² u naselju	
	Samački hoteli, pansioni	1 PM/100 m ²	
Trgovina i skladišta	Robna kuća, supermarket	1 PM na 25 m ² prodajne površine	
	Ostale trgovine	1 PM na 30 m ² prodajne površine	najmanje 2 PM
	Skladišta	1 PM na 100 m ²	
Poslovna i javna namjena	Banke, agencije, poslovnice (javni dio)	1 PM na 25 m ²	najmanje 2 PM
	Uredi i kancelarije	1 PM na 50 m ²	
Industrija i zanatstvo	Industrijski objekti	1 PM na 100 m ²	
	Zanatski objekti	1 PM na 50 m ²	
	Auto servis	1 PM na 25m ²	
Kultura, odgoj i obrazovanje	Dječji vrtići i jaslice	1 PM/80 m ²	
	Osnovne i srednje škole	1 PM/100 m ²	
	Instituti	1 PM/100 m ²	
	Kina, kazalište, dvorane za javne skupove	1 PM/100 m ²	
	Crkve	1 PM/50 m ²	
	Muzeji, galerije, biblioteke	1 PM/50 m ²	minimalno 4 PM, za muzeje 1PM za autobus
	Kongresne dvorane	1 PM/ 100 m ²	
Zdravstvo i socijalna skrb	Bolnice i klinike	1 PM/100 m ²	
	Ambulante, poliklinike, dom zdravlja	1 PM/50 m ²	
	Domovi za stare	1 PM/200 m ²	
Šport i rekreacija	Športski objekti otvoreni, bez gledališta	1 PM/250 m ² površine	

	Športski objekti zatvoreni, bez gledališta	1 PM/250 m ² površine	
	Športski objekti i igrališta s gledalištem	1 PM/100 m ²	
Komunalni i prometni sadržaji	Tržnice	1 PM/50m ² površine	
	Tehničko-tehnološke građevine	1 PM/100 m ²	minimalno 1PM
	Benzinske postaje	1 PM/25 m ²	
Terminalni putničkog prijevoza	Autobusni kolodvor		obvezan prometno – tehnološki projekt s izračunom potrebnog broja PM, posebno za: - stajalište (samo ukrcaj i iskrcaj), - kratkotrajno parkiranje (do 1 h), - dugotrajno parkiranje (preko 1 h).
Groblja			minimalno 10 PM

Potrebna broj parkirališnih ili garažnih mjesta iz gornje tablice određen je u odnosu na građevinsku (brutto) površinu odgovarajućeg tipa građevine. U građevinsku (brutto) površinu za izračun PM ne uračunava se površina garaže, jednonamjenska skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Pored zahtjeva o potrebnom broju parkirališnih mjesta potrebno je ispuniti i zahtjev o minimalnoj površini javnih parkirališta koja iznosi 20 m² po jednom PM bez prilaznih cesta, rampi i nogostupa.

Na javnim parkiralištima, od ukupnog broja parkirališnih mjesta, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila osoba sa smanjenom pokretljivošću. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo osoba sa smanjenom pokretljivošću.

Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

Na dijelovima grada gdje je izražen nedostatak parkirališta, a posebno u zonama visoke gustoće omogućava se uređenje parkirališta i gradnja zajedničkih podzemnih garaža na dijelovima građevnih čestica na kojima su izgrađene stambeno-poslovne građevine prema lokalnim prilikama.

Članak 86.

Iznimno je moguća gradnja garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina uz ispunjavanje slijedećih uvjeta:

- za pristup ishoditi odobrenje nadležnog tijela ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup

- maksimalna udaljenost do građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m, izuzetno u izgrađenim dijelovima građevinskih područja gdje prostorno nije moguće ostvariti prije navedeno moguće je odstupanje pri čemu treba utvrditi obvezu participacije investitora ovakvih građevina u izgradnji javnog parkirališta.
- minimalna udaljenost garaže od susjednih građevnih čestica iznosi $H/2$ i minimalno 5,0 m od pristupnog puta

članak 86.a.

Riječni promet

Na vodotoku rijeke Cetine moguće je planiranje privezišta na lokaciji označenoj na kartografskom prikazu 2.1. Promet.“

Pošta i elektroničke komunikacije

Članak 87.

Plan na kartografskom prikazu broj 2.2. - *Pošta i elektroničke komunikacije* u mjerilu 1:25.000 određuje raspored jedinica poštanske mreže te položaj građevina i mreže elektroničkih komunikacija.

U dijelu koji se odnosi na izgradnju vodova i mreža elektroničkih komunikacija za proširenje kapaciteta potrebno je kad je god to moguće koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju s ciljem zaštite i očuvanja prostora i sprječavanje zauzimanja prostora za ovu namjenu.

Izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova može se dograđivati odnosno rekonstruirati te eventualno proširivati radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora uz obavezno poštivanje prava zajedničkog korištenja od strane svih operatora.

Prilikom planiranja nove elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova primjenjuju se sljedeća načela:

- elektroničke komunikacijske vodove u naseljima gradskih obilježja (Trilj, Košute, Vedrine) treba u pravilu izvoditi podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina,
- elektroničke komunikacijske vodove u naseljima koja su zaštićena kao kulturna dobra treba obavezno izvoditi podzemno,
- u ostalim naseljima komunikacijske vodove može se izvoditi podzemno ili nadzemno.
- pri paralelnom vođenju EKI s ostalim infrastrukturnim instalacijama (integrirana infrastruktura) udaljenost između pojedinih infrastrukture određuju se dogovorno između investitora pojedinih infrastrukture.

Izgradnja novih građevina i postavljanje novih vodova (zračnih ili podzemnih) sustava elektroničkih komunikacija vršit će se u skladu s detaljnijom projektnom dokumentacijom i posebnim uvjetima nadležne pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 87.a.

ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE U POKRETNJOJ MREŽI

Zbog potrebe izgradnje i nadogradnje infrastrukture pokretnih komunikacijskih mreža, grade se građevine komunikacijske infrastrukture u pokretnoj mreži uz poštivanje uvjeta građenja, posebnih propisa i normi za takve vrste građevina.

Nova elektronička komunikacijska infrastruktura za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova određuje se planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvati na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima u gradovima, naseljima i izvan njih, bez detaljnog određivanja (točkastog označavanja) lokacija, vodeći računa o načelu zajedničkog korištenja od strane operatora (objedinjeni plan gradnje).

Zone elektroničke komunikacijske infrastrukture u pokretnoj mreži označene su u kartografskom prikazu 2.2. - *Pošta i elektroničke komunikacije* kružnicama koje označuju područja unutar kojih je moguća postava jednog antenskog stupa.

Unutar predviđenih zona uvjetuje se gradnja samostojećih antenskih stupova takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Ukoliko u blizini planirane lokacije već postoji izgrađen krovni ili samostojeći stup drugog operatera koji zadovoljava tehničke uvjete za postavu dodatne opreme izgradnja novog stupa nije dozvoljena.

Smještaj stupova potrebno je planirati izvan zaštitnog pojasa državnih cesta kao i izvan koridora planiranih cesta državnog značenja. Gradnja stupa i zahvati nužni za rad, unutar ili u neposrednoj blizini koridora drugih infrastrukturnih sustava (prometni, energetski, komunalni), moguća je uz posebne uvjete institucija, tijela i poduzeća nadležnih za navedene koridore.

Izgradnju samostojećih stupova treba planirati izvan područja zaštićenih prirodnih vrijednosti, a posebno ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu. Ukoliko je potrebna izgradnja stupa u tim područjima, isti se trebaju planirati rubno te izbjegavati biološke i krajobrazno vrijedne lokacije. Građevine za smještaj opreme potrebno je oblikovati u skladu s obilježjima tradicijske arhitekture okolnog prostora, a pristupne putove do stupa ne asfaltirati. Na području zaštićenih prirodnih vrijednosti i ekološke mreže, potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode ocijeniti prihvatljivost postavljanja samostojećeg antenskog stupa za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja zaštićenog područja.

Gradnja stupa u blizini sakralnih građevina i drugih spomenika kulturne baštine na istaknutim lokacijama, moguća je na udaljenosti od najmanje 200 m od navedenih građevina.

U postupku izdavanja lokacijske dozvole za gradnju unutar zaštićenih područja potrebno je ishoditi posebne uvjete nadležnih tijela - Ministarstva zaštite okoliša – Uprave za zaštitu prirode ili Upravnog tijela županije nadležnog za poslove zaštite prirode, ovisno o kategoriji zaštite.

Gradnja samostojećeg antenskog stupa moguća je u šumi ili na šumskom zemljištu samo ako to zbog tehničkih ili ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume, odnosno šumskog zemljišta.

Čestica na kojoj se predviđa postavljanje antenskog stupa treba imati pristup na prometnu površinu, a prostor oko stupa i objekta za smještaj opreme treba biti očišćen i pošljunčani u širini 3 m ako je osiguran vatrogasni pristup, odnosno širine 5 m kada nije osiguran vatrogasni pristup. Potrebno je osigurati podlogu te odvodnju oborinskih voda radi sprječavanja odnošenja šljunka na susjedno zemljište.

Antenski sustavi elektroničkih komunikacija u pokretnoj mreži mogu se graditi i kao krovni prihvat, krovni stupovi te samostojeći stupovi.

Bazne postaje elektroničkih komunikacija u pokretnoj mreži u pravilu se smještava na zasebnoj građevnoj čestici s osiguranim kolnim pristupom izvan građevinskih područja naselja.

Izuzetno, bazna postaja se može smjestiti i unutar građevinskih područja ukoliko se dokaže da drugačije nije moguće ostvariti pokrivenost područja signalom. U tom slučaju potrebno je poštivati sljedeće uvjete:

- u cilju zaštite zdravlja ljudi ne smiju se prekoračivati temeljna ograničenja i granične razine propisane posebnim propisom u pogledu zaštite od elektromagnetskih polja;
- bazne postaje ne mogu se postavljati na lokacijama koje bi narušile sliku naselja s prilaznih komunikacija i u osnovnim vizurama;
- najveća visina krovnih prihvata je 5 m iznad sljemena krova (ili plohe ravnog krova). Nije dozvoljeno postavljanje krovnih prihvata na zgradama dječjih ustanova, škola, domova za djecu i odrasle te na spomenicima kulturne baštine;
- samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi unutar najuže zone zaštite kulturnih dobara, te na udaljenosti manjoj od 50 m od postojećih građevina odnosno udaljenosti manjoj od 100 m od škola, dječjih vrtića, bolnica i domova za djecu i odrasle.

Članak 88.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na mrežu elektroničkih komunikacija. Mreža elektroničkih komunikacija u nepokretnoj mreži u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Projektiranje i izvođenje mreže elektroničkih komunikacija rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovoga Plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Članak 89.

Poštanska središta i uredi mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja i izdvojenih građevinskih područja prema odredbama za poslovnu namjenu.

Prioritetno je potrebno izvršiti rekonstrukciju prostora pošta u manjim naseljima.

Energetski sustav

Članak 90.

Područjem grada Trilja prolaze trase slijedećih dalekovoda:

- 400 kV Mostar-Konjsko (ukupna dužina trase; 68,6 km)
- 2x220 kV Orlovac-Konjsko (ukupna dužina trase; 28,9 km)
- 110 kV HE Đale – Konjsko (ukupna dužina trase; 18,1 KM)
- 110 kV Kraljevac – Buško Blato

Sukladno Programu prostornog uređenja RH i Prostornom planu uređenja Splitsko dalmatinske županije na području grada Trilja planirane su trase dalekovoda:

- 2x400 kV Zagvozđ – Konjsko
- 110 kV HE Đale- Kukuzovac
- 2x400kV Konjsko-TE Zaleđe(BiH)
- Uvod 110kV Đale-Kukuzovac u TS Trilj

Članak 91.

Povećanje vršnog opterećenja konzuma u perspektivi će zahtijevati rekonstrukciju trafostanice 35/10(20) kV "Trilj", odnosno u ovisnosti o dinamici prelaska sukladno razvojnim koncepcijama područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja pristupiti će izgradnji nove trafostanice 110/10(20) kV "Trilj", instalirane snage 2x20 MVA.

Članak 92.

Novu niskonaponsku (1 kV) mrežu u pravilu treba izvoditi kao kabelsku podzemnu mrežu, iznimno kao kabelsku nadzemnu. Mrežu 10(20) kV u pravilu treba izvoditi kao podzemnu kabelsku mrežu. Kablovi se postavljaju u pravilu u koridoru javno prometne površine, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

Članak 93.

Prostor unutar koridora ispod samih vodiča dalekovoda rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U koridoru odnosno u prostoru kojeg zauzimaju koridori ispod samih vodiča dalekovoda ne mogu se, u pravilu, graditi nadzemni objekti.

Za građevine koje se planiraju graditi ili rekonstruirati u zaštitnom koridoru potrebno je ishoditi prethodne uvjete, mišljenja ili suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

~~U zaštitnom koridoru dalekovoda kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica obavezno je pridržavati se propisa i pravilnika iz elektroenergetike (posebno na pravilnike koji se odnose na izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova), zatim iz područja graditeljstva, te zaštite na radu i zaštite od požara. Preporuča se širina zaštitnih koridora ovisno o nazivnom naponu dalekovoda kako slijedi:~~

- ~~• za DV 10(20) kV 30 m;~~
- ~~• za DV 35 kV 40 m;~~
- ~~• za DV 110 kV 40m za postojeće, 50m za planirane;~~

- ~~za DV 2x110 kV — 50m za postojeće, 60m za planirane;~~
- ~~za DV 220 kV — 50m za postojeće, 70m za planirane;~~
- ~~za DV 2x220 kV — 60m za postojeće, 80m za planirane;~~
- ~~za DV 400 kV — 60m za postojeće, 100m za planirane;~~
- ~~za DV 2x400 kV — 70 m za postojeće, 120m za planirane;~~
- ~~za sve TS 20/0,4 kV — osigurati kamionski pristup.~~

U članku 93. stavak 3. mijenja se i glasi:

Prilikom projektiranja potrebno je uvažiti sigurnosne udaljenosti i razmake navedene u važećem „Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400kV“ (SL broj 65/88 i NN broj 24/97), a za podzemne kabele uvažiti minimalne sigurnosne udaljenosti križanja i paralelnog vođenja kabela navedene u važećim „Tehničkim uvjetima za polaganje elektroenergetskih kabela nazivnog napona 1kV do 35kV“ (granska norma N.033.01).

~~Za građevine koje se planiraju graditi ili rekonstruirati u zaštitnom koridoru potrebno je ishoditi prethodne uvjete, mišljenja ili suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.~~

Stavak 4. mijenja se i glasi:

Ukoliko postoji mogućnost, sve nove TS 20(10)/0,4kV izvoditi kao tip gradska (GTS) (granska norma N 012.01), a svu 20(10)/0,4kV i 0,4kV mrežu graditi kao kabelsku odnosno podzemnu. Postojeću zračnu NN mrežu prilikom rekonstrukcije, ukoliko istu nije moguće kablirati, izvoditi samonosivim kabelskim snopom na betonskim stupovima.

~~U zaštitnom koridoru dalekovoda kod približavanja drugih objekata dalekovodu ili pri izgradnji prometnica obavezno je pridržavati se propisa i pravilnika iz elektroenergetike (posebno na pravilnike koji se odnose na izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova), zatim iz područja graditeljstva, te zaštite na radu i zaštite od požara.~~

Stavak 5. briše se.

Sve buduće stupne TS 10(20)/0,4 kV montirati na čelično-rešetkastim stupovima (Fe stup), a one na području naseljenih mjesta izgraditi u obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš. Mjesne TS 10(20)/0,4 kV koje su eventualno locirane u drugim građevinama treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, požar i slično).

Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih. Kod lociranja dalekovoda i postrojenja SN i VN izbjegavati terene na kojima borave veće skupine ljudi, te nesigurno i klizavo tlo, kao i upotreba zapaljivih građevinskih materijala.

Članak 94.

Sve trafostanice, osim stupnih, trebaju biti izvedene na zasebnim građevnim česticama, ako nisu planirane u sklopu drugih građevina.

U članku 94. u stavku 1. dodaje se rečenica:

Građevne čestice površinom moraju zadovoljiti gabarite trafostanice i pripadajućeg sustava uzemljenja.

~~Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.~~

Stavak 2. mijenja se i glasi:

~~Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup s javne površine radi izgradnje, održavanja i upravljanja.~~

~~Planom su predviđene minimalne građevne čestice za planirane trafostanice:~~

- ~~• za trafostanicu 110/35, 10(20) kV:
 - ~~— približno 100 x 100 m za otvorenu izvedbu (površina oko 10.000 m²);~~
 - ~~— približno 60 x 60 m za zatvorenu izvedbu (površina između 3.600 i 10.000 m²);~~~~
- ~~• za trafostanicu 35/10(20) kV: najmanje 1000 m²;~~
- ~~• za trafostanicu 10(20)/0,4 kV: oko 7x6 m, uz uvjet udaljenosti trafostanice najmanje 1 m od susjednih čestica i najmanje 3 m od pristupnog puta.~~

Stavak 3. mijenja se i glasi:

~~Zbog specifičnosti i nedjeljivosti sustava energetske infrastrukture dozvoljava se izgradnja trafostanica TS 10(20)/0,4kV i priključnih vodova u neizgrađenim dijelovima, kao i u neuređenim dijelovima građevinskog područja za koja je predviđena izrada planova nižeg reda, prije donošenja istih.~~

~~Iznimno u izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja gdje nije moguće postići navedene dimenzije građevne čestice za trafostanice 10(20)/0,4 kV dopušta se i manja površina građevne čestice ukoliko su ispunjeni uvjeti o minimalnoj udaljenosti trafostanice 10(20)/0,4 kV koja iznosi 1 m od susjedne građevne čestice i lokalne nerazvrstane prometnice.~~

Stavak 4. briše se.

~~Za trafostanice 10(20)/0,4 kV nije potrebno na građevnoj čestici osigurati parkirališna mjesta. Za izgradnju trafostanica 10-20/0,4 kV ne primjenjuju se ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica čestice osim kad se radi o izgradnji u već izgrađenim dijelovima naselja u kojima treba slijediti već postojeće građevinske pravce izgrađenih građevina.~~

~~Planom se omogućuje izgradnja trafostanica 10(20)/0,4 kV i unutar predjela koje planom nisu predviđene za izgradnju (zelene površine i sl.) uz uvjete poštivanja posebnih propisa i pribavljanja eventualno potrebnih prethodnih suglasnosti (posebno nadležnog Konzervatorskog odjela u predjelima zaštićenih cjelina).~~

~~Kod izgradnje novih trafostanica, lokacije za izgradnju odrediti tako da se što manje naruši izgled naselja, locirati ih izvan karakterističnih vizura na naselje, pojedinačnih građevina koje imaju status kulturnog dobra ili su prostorni akcent.~~

~~Nove elektroenergetske objekte (trafostanice) koji se grade izvan granica naselja, potrebno je oblikovati na način da se što bolje uklope u postojeći krajolik i uz korištenje zaštitnog zelenila.~~

Izgradnja trafostanica nije dozvoljena u inundacijskom pojasu vodotoka i vodnih građevina te na mjestima neposredno uz križanja prometnica gdje bi njihova izgradnja ugrozila preglednost križanja.

Pristupni put trafostanicama treba predvidjeti kako bi u svako doba dana bio omogućen prilaz kamionskom vozilu s ugrađenom dizalicom za dopremu energetskog transformatora i pripadajuće opreme.

Članak 95.

Pri projektiranju i izvođenju elektroenergetskih objekata i uređaja treba se obavezno pridržavati svih tehničkih propisa, propisanih udaljenosti od ostalih infrastrukturnih objekata, te pribaviti suglasnost ostalih korisnika infrastrukturnih koridora.

Građevine se priključuju na niskonaponsku mrežu u pravilu podzemnim kablom, odnosno prema uvjetima distributera.

Članak 96.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevnim česticama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

U članku 96. dodaje se stavak 2. koji glasi:

Svi novi elektroenergetski kabelski vodovi trebaju biti predviđeni u javnim, ne prometnim površinama, a na mjestima gdje će elektroenergetske instalacije biti položene ispod prometnih površina, treba ih položiti u UKC/TP cijevi.

Članak 97.

Javna rasvjeta izvoditi će se u skladu s idejnim rješenjima prometnica, ulica i staza te posebnim idejnim rješenjima.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice.

Obnovljivi izvori energije

Članak 98.a.

Članak 98.a. je izbrisan,

Iza naslova "Obnovljivi izvori energije" dodaje se članak 98.a koji glasi:

Površine za smještaj građevina za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora prikazane su na kartografskom prikazu 2.3. Energetski sustavi

Članak 98.b.

Postavljanje sunčanih kolektora i fotonaponskih ćelija u obliku samostalnih fotonaponskih sustava i malih fotonaponskih elektrana koje se grade kao pomoćne građevine dozvoljeno je na svim postojećim i novim građevinama i njihovim pripadajućim česticama. Pri njihovoj izgradnji potrebno se je pridržavati uvjeta za izgradnju pomoćnih građevina (ovisno o pojedinoj zoni odnosno namjeni građevine) u pogledu visine, udaljenosti od rubova čestice, koeficijenata izgrađenosti čestice i sl. Za

postavljanje solarnih kolektora i malih fotonaponskih elektrana u naseljima koja su zaštićena kao povijesne cjeline i u kontaktnim zonama takvih naselja potrebno je zatražiti posebne uvjete nadležne službe zaštite (nadležni konzervatorski odjel).

Izgradnja fotonaponskih elektrana u obliku samostalnih građevina (koje nisu vezane uz pojedinu građevinu) te fotonaponskih ćelija na stupovima moguća je samo u izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene prema uz pridržavanje uvjeta za izgradnju u pogledu najveće izgrađenosti građevinske čestice, visine, udaljenosti od rubova čestice i drugo.

Sunčane elektrane

Članak 98.c.

U svrhu korištenja sunčeve energije planira se izgradnja sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje energije sunca : **Konačnik, Runjik, Vedrine, Tijarica 1, Tijarica 2.**

S obzirom na ubrzan razvoj tehnologija za korištenje sunčeve energije, ovim prostornim planom nije ograničen način korištenja energije Sunca unutar planom predviđenih prostora označenih kao prostor za planiranje sunčanih elektrana, ukoliko su te nove tehnologije potpuno ekološki prihvatljive za što je potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno dokazati izradom studije o utjecaju na okoliš.

Uvjeti i kriteriji za određivanje ovih površina su:

- prethodno provedeni istražni radovi,
- solarne elektrane-toplane se sastoje od više cjelina (solarnih i fotonaponskih modula spremnika tople vode, elektroenergetskih objekata-strojeva, instalacija i mreža, razvoda i instalacija tople vode, priključka na elektroneergetske mreže, itd.)
- prostor ispod solarnih i fotonaponskih modula je slobodan i koristi se u skladu s namjenom prostora,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u solarnoj sunčanoj elektrani -toplani mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja solarnih sunčanih elektrana, -toplana pristupnih puteva, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- ovi objekti grade se izvan infrastrukturnih koridora,
- moguće je natkrivanje odmorišta uz autocestu postavljanjem sunčanih elektrana
- ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.
- za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora elektrane. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Sunčane elektrane nije moguće planirati na područjima zaštićenim i predloženim za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, na područjima izvorišta voda te krajobraznim vrijednostima prepoznatih planom; također ne treba ih planirati na područjima ugroženih

i rijetkih stanišnih tipova te područjima ekološke mreže ukoliko su ciljevi očuvanja ugroženi i rijetki tipovi staništa odnosno staništa neophodna za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Prilikom formiranja područja za gradnju sunčanih elektrana (i drugih obnovljivih izvora energije) potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stanica, te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Sunčane elektrane nije dozvoljeno graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (P1) i vrijednom obradivom zemljištu (P2) i površinama pod višegodišnjim nasadima koji su dio tradicijskog identiteta agrikulturnog krajolika.

U postupku konačnog određivanja površina za gradnju sunčanih elektrana osobito je potrebno valorizirati površine šuma i šumskog zemljišta u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava, na način da se ne usitnjavaju šumski ekosustavi i ne umanjuju boniteti staništa divljih životinja.

Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju sunčanih elektrana, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.

Povezivanje, odnosno priključak sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane sunčane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti sa ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

Prilikom planiranja i izvedbe poštivati mjere zaštite iz poglavlja 6 Mjere zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno povijesnih cjelina ovog Plana.

U članku 98. c stavak (1) se mijenja i glasi:

U svrhu korištenja sunčeve energije planira se izgradnja sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje energije sunca: Konačnik, Runjik, Vedrine, Tijarica 1, Tijarica 2.

Vjetroelektrane

Članak 98.d.

U svrhu korištenja energije vjetra planira se izgradnja vjetroelektrana: **Brdo umovi (većim dijelom u Gradu Omišu), Čemernica (većim dijelom u Općini Dicmo), Voštane, Brdarića kosa (većim dijelom u Cista Provo)**

Uvjeti i kriteriji za određivanje ovih površina su:

- provedeni istražni radovi,
- površine odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prijenosnim sustavima,
- vjetroelektrane se sastoje od više vjetroagregata i prostor između vjetroagregata je slobodan i koristi se u skladu s namjenom prostora,
- površine vjetroelektrana ne mogu se ograđivati,

- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja vjetroagregata pristupnih putova, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od prometnica visoke razine uslužnosti (autocesta, cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 500 metara zračne linije,
- udaljenost od ostalih prometnica minimalno 200 metara zračne udaljenosti,
- udaljenost vjetroagregata od granice naselja i turističkih zona minimalno 500 metara zračne udaljenosti
- ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.

Vjetroelektrane nije moguće planirati na područjima zaštićenim i predloženim za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, na područjima izvorišta voda te krajobraznim vrijednostima prepoznatim planom; također ne treba ih planirati na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova te područjima ekološke mreže ukoliko su ciljevi očuvanja ugroženi i rijetki tipovi staništa odnosno staništa neophodna za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Vjetroelektrane ne planirati na poznatim koridorima preleta ptica i šišmiša te u radijusu poznatih porodiljnih ili zimskih kolonija šišmiša, te lokalitetima od iznimne važnosti za šišmiše (porodiljne i zimske kolonije) koji su upisani u Popis međunarodno važnih područja za šišmiše (UNEP/Eurobats).

Prilikom formiranja područja za gradnju vjetroelektrana (i drugih obnovljivih izvora energije) potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stupova te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroparkova. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Povezivanje, odnosno priključak vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane vjetroelektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti sa ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

Vjetroelektrane nije dozvoljeno graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (P1) i vrijednom obradivom zemljištu (P2) i površinama pod višegodišnjim nasadima koji su dio tradicijskog identiteta agrikulturnog krajolika.

U postupku konačnog određivanja površina za gradnju vjetroelektrana osobito je potrebno valorizirati površine šuma i šumskog zemljišta u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraz-

nolikosti šumskog ekosustava, na način da se ne usitnjavaju šumski ekosustavi i ne umanjuju boniteti staništa divljih životinja.

Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju vjetroelektrana, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.

Sukladno mogućnostima konfiguracije terena i koncepcije vjetroelektrane, dozvoljava se u okviru vjetroparka planiranje sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje sunčeve energije.

Kod planiranja i izvedbe vjetroelektrana utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu C.3.5.1., C.3.5.2. i C.3.5.3. (sve Natura kod 62A0) na područjima ekološke mreže.

Za lokacije vjetroelektrana, izvan područja ekološke mreže, provesti terenska istraživanja šišmiša, sukladno postojećim europskim i međunarodnim smjernicama.

Za lokacije vjetroelektrana prije početka projektiranja izvršiti terensko istraživanje ptica, sa svrhom određivanja vrsta i lokacija na kojima obitavaju ili prolaze za vrijeme migracije, u blizini lokacije zahvata te rezultate uzeti u obzir pri izradi projektne dokumentacije.

U članku 98. d stavak (1) se mijenja i glasi:

U svrhu korištenja energije vjetra planira se izgradnja vjetroelektrana: Brdo umovi (većim dijelom u Gradu Omišu), Čemernica (većim dijelom u Općini Dicmo), Voštane, Brdarića kosa (većim dijelom u Cista Provo)

Članak 99.a.

Proizvodnja i cijevni transport plina i nafte

U skladu sa Strategijom energetske razvitka RH i "Planom plinoopskrbe Dalmacije" predviđena je plinifikacija šireg područja Dalmacije, a u sklopu toga i razvoj plinske mreže na području Grada Trilja.

U jugozapadnom dijelu područja Grada Trilja, u sklopu multifunkcijskog prometno-infrastrukturnog koridora (autocesta, željeznička pruga, infrastrukturni sustavi) planirana je izgradnja magistralnog plinovoda Split- Ploče DN800/75 bar.

Članak 99.b.

Razvoj plinske mreže na području Grada Trilja predviđen je u drugoj fazi projekta plinifikacije Splitsko-dalmatinske županije, sukladno usvojenoj *Koncepciji plinoopskrbe na području gradova Sinj i Trilj te općina Muć, Dicmo i Hrvace*.

Opskrba potrošača na području Grada Trilja predviđena je iz RS Sinj, koja će visokotlačnim plinovodom biti povezana s MRS Dugopolje.

Članak 99.c.

Zbog nedostatka konkretnih projekata razvoja plinske mreže u grafičkom dijelu plana nisu ucrtani vodovi distributivne plinske mreže. Načelno se cijevi distributivne plinske

mreže trebaju polagati u koridorima prometnica, a njihov točan položaj biti će utvrđen detaljnijom razradom projektne dokumentacije.

Uvjeti za izgradnju plinske mreže, mjerno - redukcijskih stanica, gradnju lokalnih mreža plinovoda obuhvaćaju potrebne sigurnosne udaljenosti od građevina, prometne i druge komunalne infrastrukture, u skladu sa važećim propisima.

Ovim Planom utvrđuju se potrebni zaštitni koridori uz trase plinovoda u skladu sa važećom zakonskom regulativom:

- zaštitni pojas magistralnog plinovoda Split- Ploče DN800/75 bar iznosi 30 m lijevo i desno od osi plinovoda. Unutar zaštitnog pojasa zabranjena je svaka gradnja bez suglasnosti vlasnika plinovoda.
- u zelenom pojasu širokom 5 m mjereno od osi plinovoda ne smiju se saditi biljke s korijenjem dubljim od 1m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m
- kod paralelnog vođenja instalacija kanalizacije, vodovoda, plinovoda, električne ili elektroničkih komunikacija, udaljenost od magistralnog plinovoda treba iznositi najmanje 5 m (mjereno od vanjskog ruba infrastrukturnih instalacija do vanjskog ruba plinovoda)
- križanja instalacija kanalizacije, vodovoda, plinovoda, električne ili elektroničkih komunikacija s plinovodom treba izvesti tako da se infrastrukturne instalacije smjeste ispod plinovoda, pri čemu vertikalna udaljenost treba iznositi najmanje 0,5 m (mjereno od gornje kote infrastrukturnih instalacija do donje plinovoda), kut križanja treba iznositi između 60° i 90°, a mjesto križanja treba biti na odgovarajući način označeno.

Tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim plinovodima te plinovodima za međunarodni transport, kao i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine i zaštite plinovoda te postrojenja i uređaja koji su njihovim sastavnim dijelom treba projektirati prema odredbama važećih propisa kojima se regulira problematika sigurnog transporta tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

Planirani magistralni plinovod u prostornom planu je određen koridorom od 400 metara. Konačna trasa magistralnog plinovoda i položaj pratećih nadzemnih objekata odredit će se prilikom projektiranja gdje će se voditi računa o prostornim planovima i postojećoj infrastrukturi, od nadležnih tijela ishodiće se posebni uvjeti gradnje, provest će se precizne geodetske i geološke izmjere, primijeniti tehnološke inovacije, uzeti u obzir utjecaj zahvata na okoliš, krajobrazne te kulturne vrijednosti (arheologija) i po potrebi provesti dodatna istraživanja. Iznimno su dopuštena pojedinačna odstupanja od planiranog koridora u slučajevima nemogućnosti polaganja plinovoda na određenim lokalitetima koji su pod određenim režimima zaštite ili iz krajobraznih, kulturnih, geoloških, tehničkih, sigurnosnih i ostalih razloga. Moguća odstupanja u pogledu rješenja trase, odnosno koridora magistralnog plinovoda te lokacije i dimenzije njemu pripadajućih nadzemnih objekata, utvrđenih ovim Planom, neće se smatrati izmjenama Plana. Dodatno, u smislu održavanja, modernizacije i razvoja plinskog transportnog sustava od županijskog i državnog značaja, a da bi se omogućio pouzdan i siguran transport prirodnog plina, omogućena je izgradnja novih magistralnih plinovoda u koridorima postojećih iako nisu nužno izriječno navedeni u ovom Planu. Za postojeće magistralne plinovode (kao i one koji imaju pravovaljanu Lokacijsku

odnosno Građevinsku dozvolu, a još nisu izgrađeni) nužno je primjenjivati Čl. 8. i 9. Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list, br. 26/85) koji, između ostalog, podrazumijeva zaštitni koridor magistralnog plinovoda koji iznosi 30 metara lijevo i desno od osi plinovoda u kojem je zabranjena gradnja objekata namijenjenih za stanovanje ili boravak ljudi. Također, za sve zahvate u prostoru vezane uz gradnju u blizini plinovoda, nužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od upravitelja voda.

Priključci na plinsku mrežu

Članak 99.d.

Zgrade na građevnim česticama priključuju se na plinsku mrežu na način kako to propisuje tvrtka nadležna za opskrbu plinom.

Priključne ormariće plinske mreže na građevinama treba izvesti na zaklonjenim mjestima (bočna strana ili začelje kuće), a ne na glavnim pročeljima kuća, kako se ne bi narušio izgled građevina i slika naselja. Posebno se to odnosi na tradicijske kuće, povijesne zidanice i sve vizurno istaknute građevine čija se pročelja sagledavaju u uličnom kontinuitetu.

Vodnogospodarski sustav

Članak 100.

Situacijsko rješenje mreže vodoopskrbe definirano je na kartografskom prikazu broj 2.4. *Vodnogospodarski sustav* u mjerilu 1:25.000. Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže.

Plan određuje priključenje svih naselja i izdvojenih građevinskih područja na javnu vodovodnu mrežu.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Najmanja udaljenost građevine do ruba parcele iznosi 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvjetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Glavni vodovi lokalne vodovodne mreže, kod radova rekonstrukcije ili kod polaganja novog dijela mreže, izvode se sa minimalnim profilom Ø 100 mm (zbog zahtjeva protupožarne zaštite), a prema uvjetima nadležne tvrtke.

Članak 101.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Iznimno iz prethodnog stavka, vodoopskrba se na području izdvojenih zaseoka rješava prema mjesnim prilikama (kaptaze, gustirne, crpke i sl.).

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne puteve do građevinskih parcela.

Uz prometnice u naseljima potrebno je izvesti mrežu nadzemnih hidranata. Najveća međuudaljenost protupožarnih hidranata određuje se posebnim propisom, a najmanji presjek dovodne priključne cijevi iznosi 100 mm.

Veći korisnici prostora gospodarske namjene, na česticama većima od 5.000 m², grade zasebne interne vodovodne mreže s uređajima za protupožarnu zaštitu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima i uvjetima kojima su regulirane.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim parcelama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Odvodnja otpadnih voda

Članak 102.

Za sve objekte koji će se graditi na području Grada Trilja, na građevinskom području kao i izvan građevinskog područja određuje se da se:

- objekti veličine do 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi s priključkom na sabirne jame
- objekti koji imaju više od 10 ES koji ne mogu biti obuhvaćeni kanalizacijskim sustavom kojim bi se vršila odvodnja otpadnih voda, isključivo mogu graditi na način da se dispozicija otpadnih voda navedenih objekata rješava izgradnjom adekvatnih uređaja za pročišćavanje

Članak 103.

Odvodnja otpadnih voda naselja Trilj će se rješavati zajedničkim kanalizacijskim sustavom na način da se otpadne vode središnjeg dijela naselja za koji već postoji kanalizacijska mreža, zajedno s otpadnim vodama iz novih dijelova prihvatiti obuhvatnim kolektorom i dovesti do uređaja za pročišćavanje.

Sve nove građevine sustava odvodnje moraju se graditi kao razdjelni sustav. Iznimka su dijelovi nove sekundarne mreže koji se spajaju na postojeću mješovitu odvodnju.

Članak 104.

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kanalizacijskog sustava Trilj je izgrađen, a ukupni planirani kapacitet iznosi 6000 ES. Odvodni sustav riješen je kao razdjelni.

Otpadne vode na uređaj dotječu gravitacijski i pročišćene se gravitacijski ispuštaju u rijeku Cetinu.

Članak 105.

Potrebno je nastaviti s izgradnjom mreže aglomeracije naselja Trilj, Košute i Vedrine te izgraditi spojeve na postojeći uređaj za pročišćavanje.

Članak 106.

Situacijsko rješenje mreže odvodnje ucrtano je na kartografskom prikazu broj 2.4. *Vodnogospodarski sustav* u mjerilu 1:25.000. Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodova i uređaja ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže. Moguća su proširenja planirane koncepcije odvodnje te izgradnja vodova i uređaja koji nisu ucrtani u grafičkom dijelu plana prema detaljnijoj projektnoj razradi koja mora biti u skladu sa propisima i tehničkim pravilima te osnovnim smjernicama za planiranje mreže odvodnje navedenima u ovim Odredbama za provođenje.

Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne puteve.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevnih parcela, odnosno prostore namijenjene drugim građevinama, radi sprječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina.

Članak 107.

Odvodnju otpadnih voda manjih naselja u okolici grada Trilja potrebno je rješavati nezavisno od rješavanja odvodnje otpadnih voda samog gradskog središta i prigradskih naselja.

Eventualno spajanje na Triljski sustav ili zasebno rješavanje problema odvodnje otpadnih voda određivat će se na temelju preinvesticijskih analiza kojima će se dokazivati financijska isplativost pojedine varijante.

Za razliku od tih područja gdje se odvodnja rješava priključivanjem građevina i naselja na kanalizacijski sustav i odvodnja istih na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja, odvodnja izdvojenih naselja može se riješiti, u ovisnosti o veličini naselja, na dva načina:

- izgradnjom zasebnih sabirnih vodonepropusnih jama iz kojih bi se cjelokupni sadržaj praznio putem cisterni i odvio na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja
- izgradnjom manjih mjesnih kanalizacijskih sustava s kontroliranom odvodnjom, pročišćavanjem u biološkim uređajima manjeg kapaciteta (kompaktna postrojenja) i upuštanjem u podzemlje. Stupanj pročišćavanja otpadnih voda propisivao bi se za svako naselje s obzirom na položaj istog u odnosu na zone sanitarne zaštite.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda naselja predmetnog područja.

Članak 108.

Na područjima gdje nema izgrađenih ili nisu projektirani kanalizacijski sustavi, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, do izgradnje sustava, rješavat će se izgradnjom vlastitih sabirnih jama. Prilikom izgradnje sabirnih jama potrebno je:

- da jama bude izvedena kao nepropusna za okolni teren;
- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice;
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 3,0 m;
- da joj se omogući kolni pristup radi čišćenja.

Članak 109

Odvodnja oborinskih voda promatra se u odvojenom sustavu i u ovisnosti o položaju naselja, veličini naselja (slivnoj površini) i broju stanovnika. Sve oborinske vode koje mogu biti zauljene potrebno je prije dispozicije pročistiti u separatoru ulja i masti.

Odvodnja otpadnih voda izdvojenih radnih zona planira se riješiti razdjelnim sustavom čime bi se zasebno tretirale oborinske i fekalne/otpadne vode.

Odvodnja oborinskih voda s takvih područja rješava se na način da se čiste oborinske vode s krovova poslovnih građevina mogu odmah upustiti u teren dok se oborinske vode s prometnica, parkirališta i manipulativnih površina moraju pročistiti u separatoru ulja i masti prije konačne dispozicije.

Odvodnja fekalnih i "tehnoških" voda planira se riješiti izgradnjom sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. Do izgradnje takvih sustava odvodnju otpadnih voda potrebno je riješiti izgradnjom vodonepropusnih sabirnih jama, čiji će se cjelokupni sadržaj prazniti cisternama i odvoziti na uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Trilja. Dužnost svakog investitora je da svoje otpadne vode prije spoja na sabirnu jamu ili kanalizacijski sustav, pročisti do nivoa gradskih otpadnih voda.

Način pročišćavanja, tip uređaja za pročišćavanje, kapacitet i način upuštanja rješavat će se u okviru idejnih rješenja odvodnje otpadnih voda pojedine radne zone.

Sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina

Članak 109.a.

Obzirom na klimatske uvjete, odnosno nedostatak vlage u ljetnim mjesecima, a u svrhu poboljšanja prinosa, sredinom osamdesetih godina prošloga stoljeća izgrađen je sustav navodnjavanja (kao privremeno rješenje) za desno i lijevo zaobalje Sinjskog polja. Ovaj sustav je gravitacijski, sa zahvatom vode na prirodnoj stubi rijeke Cetine na lokalitetu „Bosanski gaz“. Vodozahvatnim građevinama omogućeno je kontrolirano upuštanje voda rijeke Cetine u glavni odvodni kanal desnog zaobalja (oko 2,0 m³/s) i glavni odvodni kanal lijevog zaobalja (oko 1,0 m³/s). Ugradnjom ustava na postojećim mostovnim prijelazima preko glavnih odvodnih kanala u lijevom i desnom zaobalju Sinjskog polja, omogućeno je akumuliranje i podizanje razine vode u pripadajućoj kanalskoj mreži te navodnjavanje okolnih poljoprivrednih površina. Ovaj sustav navodnjavanja ne zadovoljava potrebe suvremene poljoprivredne proizvodnje.

Planom navodnjavanja za područje Splitsko-dalmatinske županije definirane su smjernice, kriteriji i ograničenja za planski razvitak navodnjavanja poljoprivrednih površina. Prema tom Planu, melioracijsko područje Sinjskog polja (koje se svojim značajnijim dijelom nalazi i na području Grada Trilja), uvršteno je u prioritetna područja za provedbu mjera za navodnjavanje, te određen kao jedan od pilot-projekata navodnjavanja za područje Splitsko-dalmatinske županije.

Omogućena je rekonstrukcija postojećeg i izgradnja novog sustava navodnjavanja u skladu sa Planom navodnjavanja Splitsko-dalmatinske županije, te sadašnjim i budućim tehničkim rješenjima sustava navodnjavanja Sinjskog polja. Prilikom izrade detaljnije projektne dokumentacije sustava navodnjavanja potrebno je poštivati ograničenja koja proizlaze iz činjenice da je Sinjsko polje dio nacionalne ekološke mreže (važna područja za divlje svojte i stanišne tipove).

Moguće je urediti i površine za navodnjavanje koje nisu predviđene ovim Planom, ali su u skladu s posebnim propisima i uz uvjete koje će definirati tvrtka s posebnim ovlastima za vodno gospodarstvo.

Uređenje voda i vodotoka

Članak 110.

U slučaju da dođe do plavljenja, ispiranja, podriivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine ili poremećaja u vodnom režimu, zaštita od štetnog djelovanja rijeke Cetine, povremenih bujičnih vodotokova i oborinskih odvodnih kanala će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina na rijeci Cetini i ostalim vodotocima, odnosno tehničkim i gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

Članak 111.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, treba osigurati inundacijski pojas minimalne širine:

- 10,0 - 20,0 m, odnosno u skladu sa provedenom komasacijom za rijeku Cetinu, nasipe, kanale i putnu mrežu melioracijskog sustava Sinjskog polja;
- 5,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra uz bulične vodotoke.

U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka. Posebno i iznimno se inundacijski pojas može smanjit, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno. Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do Cetine, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na cesticu "javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko - pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji. Osim toga, treba omogućiti siguran i blagovremen protok u vodotoku, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za vršnu protoku dobivenu kao rezultat obrade hidroloških mjerenja ili određenu primjenom neke od empirijskih metoda, a za onu vjerojatnost pojave koju odobre Hrvatske vode.

Članak 112.

Na mjestima gdje trasa prometnice poprečno prelazi preko bujičnih vodotoka i odvodnih kanala predvidjeti mostove ili propuste dovoljnih, dimenzija za nesmetano propuštanje mjerodavnih velikih protoka. Potrebno je predvidjeti i rekonstrukciju postojećih propusta male propusne moći ili dotrajalog stanja. Na mjestima gdje prometnica prelazi preko reguliranog korita vodotoka (trapezno obloženo korito, betonska kineta i si.) konstrukciju i dimenzije osnovnih elemenata mosta ili propusta sa svim pripadnim instalacijama treba odrediti na način kojim se ne bi umanjio projektirani slobodni profil korita, kojim će se osigurati statička stabilnost postojeće betonske kinete, zidova ili obaloutvrde, odnosno kojim se neće poremetiti postojeći vodni režim. Os mosta ili propusta postaviti što okomitije na uzdužnu os korita, a širina istog treba biti dovoljna za prijelaz planiranih vozila. Konstrukcijsko se rješenje mosta ili propusta treba funkcionalno i estetski uklopiti u sadašnje i buduće urbanističko rješenje tog prostora.

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstrukcija korita. Kod nereguliranih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacija prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način da je uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0,50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod nereguliranog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

Prirodne vrijednosti

Članak 113.

Zaštićeni dijelovi prirode na području Grada Trilja su:

- Kanjon rijeke Cetine, u kategoriji značajni krajobraz (broj registra:82, proglašen 1963.g.)
- lokalitet Grab, u kategoriji značajni krajobraz (broj registra:433, proglašen 2001.g.)

Kanjon rijeke Cetine koji se štiti kao značajni krajobraz obuhvaća posljednjih nekoliko kilometara toka rijeke do ušća (od lokaliteta Tisne stine do ušća), a u pripremi je postupak zaštite za dio od lokaliteta Tisne stine do brane akumulacije Prančević.

Kanjon je značajan geomorfološki fenomen, a ima i veliku krajobraznu vrijednost. Kategorija zaštite (značajni krajobraz) razmjerno je liberalna, te dopušta razmjerno širok dijapazon ljudskog djelovanja. Tu postoji mogućnost održivog turističkog i rekreacijskog korištenja, ugostiteljske djelatnosti, tradicijske poljoprivrede, gdje to dopušta teren, a i postojeće prometnice uklapaju se u uvjete zaštite. Granicama zaštite (prijedlog) uglavnom su izbjegnuta naselja, a izgradnja u većoj mjeri ne bi mogla biti dopuštena. U budućem upravljanju ovim područjem ne bi trebalo dolaziti do značajnijih konflikata i sukoba interesa.

Lokalitet Grab, zaštićen kao značajni krajobraz, obuhvaća prtok Cetine Grab zajedno s izvorištem. Izvorište potencijalno može služiti za vodoopskrbu, potrebno ga je zaštititi kao područje od veće prirodoslovne vrijednosti i omogućiti rekreacijske aktivnosti. Lokalitet ima krajobraznu vrijednost koja je dopunjena primjerima pučke arhitekture – mlinicama.

Dijelovi prirode predloženi za zaštitu su:

- Cetina - vodotok rijeke, u kategoriji značajni krajobraz
- Čačvina, u kategoriji značajni krajobraz
- Potok Grab – proširenje zaštite po 30 metara lijevo i desno od obale, u kategoriji značajni krajobraz
- Dinara, u kategoriji park prirode

Zaštićeni dijelovi prirode, kao i dijelovi prirode predloženi za zaštitu, prikazani su na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja.

Područja Ekološke mreže Natura 2000, označena na kartografskom prikazu 3.1. Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja, su:

- područja očuvanja značajna za ptice:
 - HR1000028 Dinara
 - HR1000029 Cetina
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove:
 - HR2001313 Srednji tok cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem
 - HR2000929 Rijeka Cetina – Kanjonski dio

- HR5000028 Dinara
- HR2001395 Grab
- HR2001201 Izvor Grab
- HR2000194 Vranjača jama kod Trilja

Prilikom izrade projektne dokumentacije sve objekte i sadržaje izvan urbanih cjelina maksimalno uklopiti u okolni prostor, da bi se zaštitile postojeće krajobrazne vizure i omogućila minimalna ranjivost prostora. Objekte i sadržaje planirane unutar postojećih urbanih cjelina projektirati na način da se uklope u postojeći prostor.

Članak 114.

Mjere zaštite prirode na temelju Zakona o zaštiti prirode su:

- očuvati u što većoj mjeri područja prekrivena autohtonom vegetacijom i biološke vrste značajne za stanišni tip,
- očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina,
- štititi područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada kao ekološki vrijedna područja,
- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju,
- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma,
- očuvati speleološke objekte i podzemnu faunu, ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima u njihovoj neposrednoj blizini i nadzemlju,
- sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vod,
- kod planiranja zahvata izvan građevinskih područja, proširivanja postojećih građevinskih područja te planiranja izgradnje infrastrukture, voditi računa da njihova izgradnja ne uzrokuje gubitak rijetkih i ugroženih stanišnih tipova te gubitak staništa strogo zaštićenih biljnih i životinjskih svojti,
- uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti (postojeće krajobrazne vizure i morfologija terena), a planirane građevine smjestiti to dalje od obale i izbjegavati raspršenu gradnju,
- postojeće elemente autohtone flore sačuvati i integrirati u krajobrazno uređenje, a prilikom ozelenjavanja područja koristiti autohtone biljne vrste,
- kod svih izmjena koje se nalaze na području šuma ne širiti radni pojas izvan planiranog,
- kod planiranja i izvedbe novog mosta na rječici Rudi s pristupnim cestama, biciklističkih staza, kupališta na Cetini, nove prometnice unutar građevinskih područja naselja Trilj uz desnu obalu Cetine, šetnice uz lijevu obalu Cetine (od glavnog mosta do Gaza) i novog mosta na Cetini očuvati riparijsku vegetaciju (tršćaci, rogozici, podvodna i plutajuća vegetacija) i obalna riječna staništa te staništa u koritu rijeke i utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu zakorijenjenih submerznih zajednica voda tekućica,
- kod planiranja i izvedbe novog mosta na rječici Rudi s pristupnim cestama i šetnice uz lijevu obalu Cetine (od glavnog mosta do Gaza) i utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu livada sitne busike s livadnim procjepkom,

- kod planiranja i izvedbe sunčanih i vjetroelektrana utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu C.3.5.1., C.3.5.2. i C.3.5.3. (sve Natura kod 62A0) na područjima ekološke mreže,
- u blizini ili na području rijeka kod planiranja i izvedbe novog mosta na rječici Rudi s pristupnim cestama, biciklističkih staza, kupališta na Cetini, nove prometnice unutar građevinskih područja naselja Trilj uz desnu obalu Cetine, šetnice uz lijevu obalu Cetine (od glavnog mosta do Gaza) i novog mosta na Cetini izvršiti terenska istraživanja kojima će se utvrditi prisutnost bjelonogog raka (*Austropotamobius pallipes*) i ostalih ciljnih vrsta područja EM POVS HR 2000929 Rijeka Cetina-kanjonski dio i POVS HR2001313 Srednji tok Cetine s Hrvatačkim i Sinjskim poljem te utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje razine utjecaja,
- prilikom projektiranja i provedbe zahvata planiranih na POP području HR1000028 Dinara i HR1000029 Cetina, poštivati mjere propisane važećim pravilnicima (Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže, NN 88/14),
- u slučaju gradnje i intervencija u području zaštićenih područja, sve aktivnosti potrebno je koordinirati s nadležnom javnom ustanovom (Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjima Splitsko-dalmatinske županije More i krš“)
- smanjiti manipulativne površine planiranih zahvata, kako bi se u što manjoj mjeri utjecalo na stanišni tip tip C.3.5. (dio Natura staništa 62A0) Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosa*) i stanišni tip D.3.4.2.3. Sastojine oštrogličaste borovice, izvan područja ekološke mreže, jer se nalaze na Prilogu II i III, Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14),
- smanjiti manipulativne površine kako bi se smanjio kumulativni utjecaj na staništa E. Šume, jer se nalaze na Prilogu II i III, Pravilnika o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (NN 88/14),
- očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštita prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićene svojte, te zaštićeni minerali i fosili;
- u cilju očuvanja biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje, izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom, te osobito štiti područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada;
- očuvanje raznolikosti staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje livada i dr.),
- prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje, te planirati zahvat na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka;
- uređenje postojećih i izgradnju novih biciklističkih staza potrebno je izvoditi izvan perioda gniježđenja ptica te zauzimajući što manje površine novih staništa,

- za područja predviđena za zaštitu, obveza je izrade stručnog obrazloženja ili stručne podloge, kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ili donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti ta se područja štite ovim odredbama;
- zabranjuju se sve radnje kojima se na prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu umanjuje prirodna vrijednost odnosno narušavaju svojstva zbog kojih se predlaže zaštita;
- za zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode treba donijeti plan upravljanja i godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja i mjere zaštite;
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi;
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora;
- korištenje prirodnih dobara treba sukladno Zakonu o zaštiti prirode provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave;
- za planirani zahvat u područje ekološke mreže, koji sam i/ili sa drugim zahvatima može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže treba propisati obvezu ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu;
- zabranjuje se branje biljaka i njihovih dijelova prema u skladu s posebnim propisima,
- zabranjuje se rastjerivanje, hvatanje, držanje i ubijanje životinjskih svojti u skladu s posebnim propisima,
- na područjima gdje se nalaze visokovrijedne biljne svojte potrebno ih je zaštititi sukladno zakonskoj regulativi te ih uklanjati samo uz suglasnost tijela nadležnog za zaštitu prirode,
- Kod planiranja i izvedbe sunčanih elektrana utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu C.3.5.1., C.3.5.2. i C.3.5.3. (sve Natura kod 62A0) na područjima ekološke mreže,
- kod planiranja i izvedbe vjetroelektrana utvrditi i poduzeti mjere za ublažavanje kumulativnih utjecaja na stanišnom tipu C.3.5.1., C.3.5.2. i C.3.5.3. (sve Natura kod 62A0) na područjima ekološke mreže,
- za lokacije vjetroelektrana, izvan područja ekološke mreže, provesti terenska istraživanja šišmiša, sukladno postojećim europskim i međunarodnim smjernicama,
- za lokacije vjetroelektrana prije početka projektiranja izvršiti terensko istraživanje ptica, sa svrhom određivanja vrsta i lokacija na kojima obitavaju ili prolaze za vrijeme migracije, u blizini lokacije zahvata te rezultate uzeti u obzir pri izradi projektne dokumentacije.

Mjere zaštite za područje ekološke mreže – međunarodno važna područja za ptice:

- regulirati lov i sprječavati krivolov;
- osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo;
- osigurati poticaje za načine košnje koji ne ugrožavaju kosce;

- hidrološka stabilizacija i smanjenje crpljenja prevelikih količina vode iz izvorišta rijeke Cetine.

Mjere zaštite za područje ekološke mreže – Važna područja za divlje svojte i stanišne tipove:

- pažljivo provoditi melioraciju;
- pažljivo provoditi regulaciju vodotoka;
- osigurati pročišćavanje otpadnih voda;
- prilagoditi rad HE zbog ublažavanja velikih dnevnih kolebanja vodostaja
- sprječavati zaraštavanje travnjaka;
- osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti;
- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju;
- osigurati povoljnu količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.);
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode
- zabrana gradnje objekata izvan naselja;
- ukloniti kalifornijsku pastrvu iz vodotoka krških polja.

U članku 114. na kraju stavka 1. dodaju se alineje koje glase:

”

- strogo provoditi mjere zaštite podzemnih i površinskih voda od onečišćenja u okolici zaštićenog područja Značajni krajobraz „Grab” i speleoloških objekata
- na udaljenosti od 500 m i manje od speleoloških objekata, nova građevinska područja spojiti na kanalizacijski sustav ili opremiti UPOV-om
- očuvati i revitalizirati preostale prirodne obale i prirodna hidromorfološka obilježja rijeke Cetine i drugih vodotoka te ne provoditi dodatna utvrđivanja obale
- na područjima uz rijeku planirati sadržaje, način gradnje i smještaj uz uvažavanje postojećih hidromorfoloških i erozijskih procesa kao i poplavnog režima kako bi se izbjegla potreba za dodatnim građevinskim mjerama zaštite od štetnog djelovanja voda
- onemogućiti odlaganje otpada u speleološke objekte”

Kulturno povijesna baština**Članak 115.**

Kulturno povijesne vrijednosti i građevine, koje se štite na temelju Zakona o zaštiti kulturnih dobara, na području grada Trilja prikazana su na kartografskom prikazu 3.1. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1:25000.

Režimi zaštite utvrđeni su posebnim elaboratom izrađenim od strane Ministarstva kulture - Konzervatorskog odjela iz Splita, koji čini sastavni dio prostornog plana.

U Registar kulturnih dobara RH upisana su sljedeća nepokretna kulturna dobra na području Grada Trilja:

Oznaka dobra	Naselje	Naziv	Napomena
RST-1088	Bisko	Crkva sv. Ante	Navedeno u planu višeg reda
Z-4891		Crkva sv. Mihovila s arheološkim nalazištem	
Z-4874		Crkva sv. Roka (sv. Fabijana i Sebastijana)	
RST-0926-1976.		Rodna kuća narodnog heroja Mate Golema	
Z-3920	Čačvina	Tvrđava Čačvina i crkva Svih Svetih ispod tvrđave	Navedeno u planu višeg reda
Z-5483 RST-0543-1971.	Grab	Bugarinova mlinica	Navedeno u planu višeg reda
Z-5014		Čosića mlinica i most na rječici Grab	
Z-5227		Gornja Čosića mlinica na rječici Grabu	
Z-4879		Most na Grabu	
Z-5134		Samardžića mlinica, kuće i most na rječici Grab	
Z-4873		Ursića mlinica	
Z-5787	Košute	Arheološko nalazište Kremena	Navedeno u planu višeg reda
P-1892		Spomenik palim borcima	
RST-0869-1976.		Arheološko nalazište Grebčine	
Z-2315	Trilj	Arheološko nalazište Gardun	Navedeno u planu višeg reda
Z-4636		Arheološko nalazište gradina Križina i rimska cesta	
RST-1380		Arheološko nalazište-korito rijeke Rude i Cetine	
P-1664		Arheološko nalazište Latinčeve kuće	
P-1786		Arheološko nalazište i crkva sv.	

		Mihovila	
Z-5709		Arheološko nalazište Velić	
Z-5673		Arheološko nalazište Krnjačina gomila	
Z-5419		Ruralna cjelina Grubišići	
P-4344		Spomenik rijeci Cetini	
Z-5289		Utvrda Nutjak i arheološko nalazište (u postupku)	
P-2416	Vojnić Sinjski	Arheološko nalazište i crkva sv. Jure	Navedeno u planu višeg reda
Z-6894		Arheološko nalazište – rimska cesta, na području Samoleč	Prema uvjetima nadležnih tijela
Z-5813	Vrpolje	Arheološko nalazište Grebčine	
Z-5885		Arheološko nalazište Meduša	

Evidentirano kulturno dobro na području Trilja je:

Arheološko nalazište – prapovijesne gomile kod sela Gusići – Krivodol (na k.č. 975/1 i 975/2, sve k.o. Grab)

U postupku je zaštita ruralnih cjelina Bugarini (Grab) i Gornjih Voštana.

Sve građevinske i druge intervencije na građevinama u zaštićenim ruralnim cjelinama, uključivo naselja Gornje Voštane i Bugarini, podležu upravnom postupku, tj. potrebno je ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja uvjeta za građenje) od nadležnog konzervatorskog odjela. Navedeno je potrebno i za radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na kulturnom dobru, a za koje prema Zakonu o gradnji nije potrebna građevinska dozvola. Na kartografskom prikazu 3.1. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1:25000 označene su i građevine, lokaliteti i cjeline koji su evidentirani kao kulturno-povijesne vrijednosti lokalnog značaja te se štite ovim Planom. U postupku izdavanja akata za građevinske i druge intervencije na ovim građevinama, lokalitetima odnosno cjelinama potrebno je zatražiti stručno mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prilikom planiranja i izvedbe biciklističke staze pojedine dijelove izmjestiti ukoliko se utvrdi da se nalaze preblizu elemenata kulturno-povijesne baštine.

U članku 115. u stavku 3., u 24. redu tablice brišu se riječi: „(u postupku)“.

Na kraju tablice dodaju se tri nova reda:

Z-6185	Vrpolje	Vodosprema (lokva)	
Z-7365	Velić	Crkva Gospe od ružarija	
Z-7366	Velić	Vodopsrema (lokva-pojilište)	

Članak 116.

Urbana cjelina na području obuhvata je grad Trilj.

Mjere zaštite i i očuvanja kulturnih dobara urbane cjeline:

- sanacija i održavanje u povijesnom kontinuitetu očuvane urbane matrice, mjerila i slike naselja, povijesne graditeljske strukture, posebno vrijednog objekata, te postojeće i očuvane povijesne parcelacije;
- sanacija i održavanje svake zgrade koja je sačuvala izvorna graditeljska obilježja;
- restauracija svake zgrade koja je neprimjerenim zahvatima većim dijelom ili potpuno izgubila obilježja kulturnog dobra;
- održavanje i uređenje neizgrađenih površina i pripadajuće urbane opreme, vodeći računa o njezinim autentičnim elementima, kao što su javna rasvjeta, hortikultura rješenja, uređivanje parcela te predvrtova;
- spriječavanje nadogradnje ili dogradnje pojedinih zgrada ili pak neprimjerenih adaptacija kojima se bitno mijenja izvorna arhitektonska zamisao;
- oblikovanja, budući da su dio autentičnog arhitektonskog rješenja i mjerodavni kao peta fasada u karakterističnoj slici naselja;
- nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;

Članak 117.

Ruralne cjeline većinom su zaseoci koji su unutar procesa mehaničke migracije i emigracije većim dijelom napuštena. Sačuvana su u više-manje izvornom stanju, što im daje spomenička obilježja. Zaštita ovih cjelina temelji se na očuvanju povijesne matrice naselja, njegove prostorne organizacije, smještaja u prirodnom okolišu, kao i na očuvanje tradicijske građevne strukture i karakteristične slike naselja.

Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara ruralnih cjelina:

- prilikom obnove sela potrebno je očuvati njihovu povijesnu matricu i tradicijski položaj bez širenja građevinskog područja prema plodnim poljima, uz zadržavanje zelenih cezura između pojedinih zaselaka;
- očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih zaselaka s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama (vrtovima) unutar naselja;
- predlaže se obnova porušenih kuća tipološkom rekonstrukcijom uz strogo definiranje njihove pravokutne tlocrtne dispozicije, katnosti (P i P+1), izgleda krovišta (dvostrešno), te upotrebu tradicijskih detalja (kamen, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari);
- tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda;
- ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina;
- povijesne građevine potrebno je obnavljati cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (vrtom, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.);
- raznim mjerama na razini lokalne zajednice poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća.
- sve građevinske intervencije u zaštićenim povijesnim cjelinama potrebno je strogo kontrolirati. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, uz minimalne intervencije u povijesne strukture. Preporuka je da se osnovni zahvati u prostoru i na pojedinim prostornim elementima i njihovim dijelovima svedu na konzervaciju, rekonstrukciju i rekompoziciju.

Članak 118.

Pojedinačna kulturna dobra

Zaštitom pojedinačnih kulturnih dobara obuhvaćene su registrirane, preventivno zaštićene ili evidentirane pojedinačne građevine ili građevinski sklopovi.

Za sanaciju i provođenje zaštitnih radova na ugroženim odnosno oštećenim kulturnim dobrima potrebno je izraditi odgovarajuću arhitektonsko-građevinsku dokumentaciju postojećeg stanja sa prijedlogom sanacije i obnove, a prema konzervatorskim uvjetima nadležne službe zaštite.

Nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, nadogradnji, preoblikovanju ili prenamjeni u sadržaje koji nisu primjereni karakteru građevine odnosno karakteru šireg okoliša, kao niti preparcelacija.

Nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata i materijala koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru objekta (PVC ili metalna stolarija, pokrov neprimjerenim crijepom i sl.), osim iznimno na onim građevinama u potezima ulica gdje su prizemlja javne namjene (lokali), a prema uvjetima izdanim od nadležnog konzervatorskog tijela.

Nije dopušteno uklanjanje objekata, čak niti u svrhu gradnje zamjenskih.

Građevni sklopovi koji su zaštićeni kao pojedinačno kulturno dobro uređuju se isključivo temeljem projekata, kojima prethode posebni uvjeti i prethodno odobrenje.

Za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Članak 119.

Mjere za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina

Sve povijesne građevine navedene u Popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja, sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni kontaktni prostor. Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti (crkve s vertikalom tornja ili preslice, tvrđave i sl.).

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije kojoj će po potrebi prethoditi konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) nadležnog konzervatorskog odjela. Za svaku

pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra (prema Popisu kulturnih dobara) kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije koja može uključivati metodu anastilozije, restauracije i tipološke rekonstrukcije ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

Članak 120.

Mjere zaštite povijesno memorijalnih područja i obilježja (groblja, spomen obilježja)

Vrijedne ambijentalne cjeline groblja, okružene kamenim zidovima, s očuvanim starim nadgrobni spomenicima klesanim u kamenu te zelenilom treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobni ploča. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Sve zahvate koji se odnose na obnovu i rekonstrukciju postojeće strukture groblja, moguće je rješavati uz posebne uvjete, odnosno prethodnu dozvolu Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Preporuča se da se stara likovno kvalitetna spomenička obilježja u slučaju preuređenja grobnica i zamjene novima, pohrane u zasebnom dijelu groblja koji se može urediti kao mali lapidarij.

Članak 121.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Registrirani ili preventivno zaštićeni arheološki lokaliteti označeni su približnom lokacijom na kartografskom prikazu 3.1. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja» u mj. 1:25000.

Arheološki lokaliteti koji su istraženi ili potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora. Samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara.

U grafičkom dijelu plana (list 3.1.) označeno je arheološko nalazište na području utoka rijeke Rude u rijeku Cetinu. Arheološko nalazište nalazi se na prostoru korita i obala rijeke Cetine u širini 50 metara s lijeve i desne strane od ušća Rude do visećeg mosta u Trilju te u radijusu od 50 metara oko ušća Rude u Cetinu. Na navedenom je području, prije izrade projektne dokumentacije i prije početka građevinskih radova, potrebno osigurati provedbu zaštitnih arheoloških istraživanja. Sukladno rezultatima istražnih radova, odredit će se daljnje postupanje.

Na dosad neistraženim arheološkim lokalitetima potrebno je provesti pokusna arheološka sondiranja, kako bi se mogle odrediti granice zaštite lokaliteta. Na svim rekognosciranim područjima prije građevinskih zahvata izgradnje infrastrukture ili drugih objekata, treba provesti arheološke istražne radove, sondiranja, radi utvrđivanja daljnjeg postupka. U postupku ishoda lokacijske dozvole treba obaviti arheološka istraživanja. Ukoliko se prilikom izvođenja zemljanih radova naiđe na predmete ili nalaze arheološkog značenja, potrebno je radove odmah obustaviti, a o nalazu obavijestiti najbliži muzej ili Upravu za zaštitu kulturne baštine.

Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih radova naiđe na arheološka nalazišta potrebno je obavijestiti nadležne službe.

Sve radove, u slučaju pronalaska arheoloških nalazišta, provoditi prema uputama nadležnih tijela.

Članak 122.

Mjere zaštite etnološke baštine

Područja etnološke baštine uređivati revitaliziranjem tradicionalne mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno je vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, te je stoga potrebno promovirati tradicionalne elemente u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnoloških područja, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seoskim domaćinstvima).

Unutar područja etnološke baštine mogu biti uključena naselja morfološke, tipološke, strukturalne ili funkcionalne osobine tradicionalnog uređenja ruralnog prostora. Potrebno je uspostaviti posebne mehanizme nadzora građenja van građevinskih područja ili zona izgradnje u agrarnim područjima, te usmjeravati izgradnju građevina unutar područja tradicionalne izgradnje ruralnih naselja.

Kao mjera zaštite propisuje se obvezna izrada detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Preporuča se formiranje etnoparka na jednoj od očuvanih lokacija unutar područja etnološke baštine.

Područja posebnih ograničenja u prostoru

Članak 123.

Područja posebnih ograničenja u prostoru odnose na slijedeće površine i zone:

- osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz
- osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz
- točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza
- područje pojačane erozije (klizišta)
- vodozaštitnodručje
- vodotok I i II kategorije

Područja posebnih ograničenja u korištenju prikazana su na kartografskom prikazu 3.2. «Uvjeti korištenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju» u mj. 1:25000.

Članak 124.

Prirodni krajobraz kanjona Cetine potrebno je ne narušavati izgradnjom i sačuvati u prirodnom obliku.

Kultivirani krajobraz Sinjskog polja koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, potrebno je sačuvati od izgradnje jer zahtjeva trajnu rekultivaciju i ozelenjavanje.

Članak 125

Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza označavaju istaknute točke u prostoru. Na takvim mjestima moguće je podizati građevine propisane točkom 3.3.7. ovih odredbi.

Državna i županijska lovišta su određena prema lovnogospodarskim osnovama i izdanim koncesijama.

Zone sanitarne zaštite predstavljaju ograničenje u korištenju prostora na način da se u okviru utvrđenih zona (I i II) može graditi poštivajući odredbe Odluke o zaštiti zona sanitarne zaštite izvorišta.

Rijeka Cetina mora zadržati karakteristike vodotoka II kategorije, a svi njeni pritoci karakteristike vodotoka I kategorije.

Članak 126.

Mjere zaštite prirode izvan granica građevinskog područja naselja

Planom se utvrđuju mjere zaštite prirode za gradnju izvan granica građevinskog područja naselja:

- u što većoj mjeri treba zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno posvetiti pažnju očuvanju cjelokupnog prirodnog pejzaža i okruženja;
- prirodne i kultivirane krajobraze treba štiti, a kao posebnu vrijednost treba očuvati šume, prirodne vodotoke i područja uz njih;
- 4sa šumskog zemljišta i područja uz vodotoke smije se ukloniti nisko raslinje;
- stabla viša od 4,00 m ne smiju se uklanjati, te se moraju poduzeti sve potrebne zaštitne mjere kako prilikom izvođenja radova ne bi došlo do njihovog oštećenja;
- zabranjeno je ispuštanje i odlaganje svih vrsta otpada;
- zabranjeno je nasipavanje i odlaganje bilo kakvog materijala.

Mjere uređenja zemljišta

Članak 127.

Mjere uređenja zemljišta odnose se na očuvanje i unaprjeđenje krajobraznih vrijednosti prostora tj. na područja koja zahtijevaju:

- hidromelioraciju
- oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore

Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore odnosi se na područja velikih infrastrukturnih zahvata; gradnju auto i brzih cesta, vodoopskrbnih sustava, komunalnog deponija. U svrhu spriječavanja degradacije krajobraza, neophodna sanacija, rekultivacija ili ozelenjavanje zemljišta uz infrastrukturne koridore, ovisno o terenu na kojem se trase polažu.

Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja (sanacija)

Članak 128.

Područja pod utjecajem erozije potrebno je pošumljavati.

Upotrebom pesticida posebno je ugroženo tlo u Sinjskom polju, gdje bi intenziviranje poljoprivredne proizvodnje moglo dovesti do nekontrolirane upotrebe. Stoga je upotrebu pesticida potrebno ograničiti i kontrolirati.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 129.

Grad Trilj nema riješen problem postupanja s otpadom. Postojeće odlagalište na području Kukuzovca je neuređeno i ima privremeni karakter. Sukladno postojećoj zakonskoj regulativi potrebno ga je sanirati te ga nakon sanacije odmah zatvoriti i napustiti.

Članak 130.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog dijela otpada, termička obrada ostatka organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka otpada nakon obrade) i potencijalne makrolokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom određeni su u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije.

Do konačne realizacije sustava, postupanja s otpadom tj. realizacije Centra za gospodarenje otpadom (CZGO) kojim se u cijelosti udovoljava svim aspektima zaštite okoliša te racionalno i gospodarski koristi otpad, postupno se vrši sanacija postojećih deponija (Kukuzovac).

Unutar Gospodarske zone Bisko Jug planiran je smještaj građevine za gospodarenje otpadom - skladišta otpada (za potrebe HE Đale). Navedeno skladište otpada služilo bi za zbrinjavanje neopasnog prirodnog građevinskog otpada -riječni nanos, mulj koji se skuplja u akumulaciji Đale.

Unutar gospodarske zone Čaporice – zapad planiran je smještaj reciklažnog dvorišta.

Unutar obuhvata eksploatacijskog polja na teritoriju naselja Strmendolac planirana je gradnja reciklažnog dvorišta za neopasni građevinski otpad.

Članak 131.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

- potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste;
- izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi ;
- mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom provoditi sukladno propisima.
- Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.
- Sukladno zakonskim propisima, na svim lokacijama predviđenim za posjećivanje i zadržavanje većeg broja ljudi osigurati adekvatan način prikupljanja, razvrstavanja i zbrinjavanja otpada

- Prilikom izvođenja građevinskih radova za sve vrste otpada koje će nastajati osigurati postupanje sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) i na temelju njega usvojenim Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 117/17).
- Za planirani projekt prenamjene bivše tvornice Ex.Cetinka izraditi Plan zbrinjavanja svih vrsta otpada zatečenog u napuštenoj tvornici.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 132.

Ovaj Plan utvrđuje prostorne preduvjete za unapređenje uvjeta života i rada, zaštite okoliša te zaštite od prirodnih i tehničkih nepogoda.

Na području Grada Trilja ne mogu se obavljati zahvati u prostoru, na površini zemlje, ispod ili iznad površine zemlje ili graditi građevine koje bi mogle svojim postojanjem ili uporabom ugrožavati život, rad i sigurnost ljudi i imovine, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, te kulturnih dobara ili narušavati osnovna obilježja zaštićenih krajobraznih cjelina.

Nepovoljan utjecaj na okoliš spriječava se uvjetima korištenja prostora, posebnim mjerama utvrđenim u okviru posebnih propisa koji tretiraju predmetnu problematiku i odredbama za provođenje Plana.

U cilju sprječavanja nepovoljnih utjecaja na okoliš sukladno posebnim propisima u odredbama za provođenje ovoga Plana sadržan je veći dio mjera zaštite okoliša koje će se provoditi sukladno posebnim propisima, a to su: mjere zaštite tla, voda, zraka, šuma, klime, zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, krajobraza, kulturnih i prostornih vrijednosti, mjere zaštite od buke i požara i mjere postupanja s otpadom.

Uz mjere zaštite okoliša iz prethodnog stavka utvrđuju se posebno slijedeće mjere zaštite okoliša:

- očuvanje i poboljšanje kakvoće tla,
- zaštita voda,
- očuvanje kakvoće zraka,
- smanjenje prekomjerne buke.
- mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća

Vrijedni dijelovi prirode i kulturna dobra stavljeni su posebnim propisom pod posebnu zaštitu, a Planom su određena posebna ograničenja njihovog korištenja.

Članak 133.

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla

Zaštita tala (i vrijednog poljoprivrednog i šumskog zemljišta) ostvaruje se prvenstveno usmjeravanjem nove izgradnje uz područja postojećih naselja, odnosno izvan zemljišta najviše bonitetne kategorije.

Planom su predviđene sljedeće mjere za očuvanje i poboljšanje kvalitete tala:

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tla na temelju zakonske regulative;
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo;
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša;
- smanjiti unos pesticida u tlo, te smanjiti globalni proces humizacije tla;
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla;
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske građevine, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla;
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste;
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenja javnih otvorenih prostora.

Očuvanje i zaštita kakvoće tla ostvariti će se i:

- izgradnjom izvan građevinskog područja građevina u svrhu poljoprivredne proizvodnje isključivo na većim posjedima, odnosno većim brojem uvjetnih grla; i
- sanacijom oštećenog tla sukladno planovima gospodarenja zemljištem ili na temelju ekoloških značajki područja,
- zabranom polaganja i unošenja tvari na tlo i/ili u tlo, gospodarskih zahvata, kao i drugih radnji kojima se smanjuju ekološke funkcije tla,
- očuvanjem raznolikost funkcija i značajki tla,
- očuvanjem biološke raznolikosti tla,
- provođenjem najprimjerenijih načina korištenja i namjene zemljišta,
- provedbom načela dobre stručne prakse u poljoprivredi,
- obradom tla u skladu s reljefnim i klimatskim značajkama,
- očuvanjem vrijednih prirodnih elemenata krajobraza koji su potrebni za zaštitu tla,
- očuvanjem, odnosno unaprjeđenjem biološke aktivnosti tla odgovarajućim plodoredom,
- očuvanjem sadržaja humusa u tlu svojstveno tom tlu i karakteristikama područja,
- usklađivanjem prinosa s prirodnim proizvodnim mogućnostima tla,
- davanjem prednosti ekološkoj ili drugim ekološki prihvatljivim načinima poljoprivredne proizvodnje,
- provedbom načela dobre stručne prakse u šumarstvu,
- očuvanjem prirodno stečene plodnosti i kakvoće tla,
- očuvanjem količine i kakvoće humusa u tlu,
- provedbom načela dobre prakse na način da se, gdje je to moguće i prikladno, izbjegava trajno prekrivanje tla i onemogućavanje obnavljanja njegovih ekoloških funkcija,

Gospodarenje tlom i očuvanje njegovih ekoloških funkcija u poljoprivredi, šumarstvu, graditeljstvu i drugim područjima provodi se sukladno odredbama posebnih propisa.

Prilikom izvođenja građevinskih radova na šumskom području držati se minimalne širine radnog pojasa bez dodatnog zadiranja u nove površine tla. Na mjestima gdje postoji opasnost od poplavlivanja potrebno je poduzeti mjere zaštite tla od erozije te osigurati stabilnost tla. Zahvat u prirodi planirati na način da se izbjegnu ili na najmanju mjeru svedu oštećenja tla, a po završetku zahvata stanje u prostoru uspostaviti ili približiti onom stanju koje je bilo prije zahvata. Poduzimati odgovarajuće mjere zaštite tla od erozije vodom te osigurati stabilnost padina kako bi se spriječile erozije tla. Prilikom građenja ne širiti manipulativne površine izvan neophodnih, na područjima obradivih površina i šumskih tala. Sve manipulativne površine po završetku radova dovesti u prvobitno stanje.

Članak 134.

Zaštita voda

Zaštita voda od onečišćivanja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće vode i izvorima onečišćavanja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenja voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Izvori pitke vode su kraškog karaktera sa prihranjivanjem iz užeg i šireg zaleđa s brzom cirkulacijom kroz podzemlje te je potrebna posebna zaštita izvorišta i ukupnog sljeva. Izvorska voda je bakteriološki neispravna i zahtjeva obveznu dezinfekciju prije isporuke u vodoopskrbni sustav do potrošača.

Potrebna je zaštita zone izvorišta Grab te utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Za područje krša, kao priljevno područje (od podzemne vododjelnice do izvorišta), veličina i granice zona sanitarne zaštite te režim zaštite određuje se na temelju posebnih hidrogeoloških i hidroloških istraživanja kao i popisom mogućih zagađivača i procjenom opasnosti za zagađenje i izdašnost izvora.

U skladu sa zakonskim odredbama propisuju se mjere zaštite voda:

- kontrola (monitoring) kakvoće voda,
- zaštita od štetnog djelovanja voda,
- uklanjati izvore ili uzroke onečišćavanja voda, sprečavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastanka,
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećem izvorištu za opskrbu vodom
- u skladu s zakonskom regulativom djelovati na poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda

- zaštita svih vodotoka s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u planiranu vrstu vode utvrđene kategorije;
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;

- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama;
- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanja izvora onečišćenja;
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada;
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorištima za opskrbu vodom;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispuštima preljevnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija u more;
- za sve postojeće i planirane zahvate (djelatnosti) unutar zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg akta o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite moraju se primijeniti odredbe istog akta te odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije takvih zahvata prikazane u ovom planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne udovoljavaju navedenom uvjetu.

Provesti istražne radove (mikrozoniranje) na području novog eksploatacijskog polja na području Tjarice kako bi se utvrdile značajke zone sanitarne zaštite izvorišta Ruda III. Na području Volodera gdje se planira gradnja Farmi izvan građevinskog područja naselja i na području Biska gdje se unutar postojeće zone gospodarske namjene-industrijska I1 planira i mogućnost gradnje farmi (I3) osigurati uvjete navedene u članku 21. Pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Redovito održavati sustave odvodnje kako ne bi došlo do negativnog utjecaja na nadzemne i podzemne vode.

Članak 134.a.

Na području Grada Trilja nalaze se zone sanitarne zaštite izvorišta Grab, Jadro-Žrnovnica i Studenci. Zone sanitarne zaštite izvorišta, mjere i ograničenja, određuju se sukladno posebnom Pravilniku kojim propisuju uvjeti za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, a dijele se na:

- zona ograničenja – IV. zona,
- zona ograničenja i nadzora – III. zona,
- zona strogog ograničenja i nadzora – II. zona i
- zona strogog režima zaštite i nadzora – I. zona.

U IV. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznošću zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- građenje postrojenja za proizvodnju opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- građenje građevina za oporabu, obradu i odlaganje opasnog otpada,
- uskladištenje radioaktivnih i za vode i vodni okoliš opasnih i onečišćujućih tvari, izuzev uskladištenja količina lož ulja dovoljnih za potrebe domaćinstva, pogonskog goriva i maziva za poljoprivredne strojeve, ako su provedene propisane sigurnosne mjere za građenje, dovoz, punjenje, uskladištenje i uporabu,
- građenje benzinskih postaja bez zaštitnih građevina za spremnike naftnih derivata (tankvana),

- zvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina za naftu, zemni plin kao i izrada podzemnih spremišta,
- skidanje pokrovnog sloja zemlje osim na mjestima izgradnje građevina koje je dopušteno graditi prema odredbama posebnog Pravilnika,
- građenje prometnica, parkirališta i aerodroma bez građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i odgovarajućeg sustava pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda i
- upotreba praškastih (u rinfuzi) eksploziva kod miniranja većeg opsega.

U III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti primjenjuju se zabrane iz IV. zone sanitarne zaštite, a dodatno se zabranjuje i:

- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje cjevovoda za transport tekućina koje mogu izazvati onečišćenje voda bez propisane zaštite voda,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih voda i mine ralnih voda.

Iznimno od alineje 1. ovoga stavka u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti dopušta se izgradnja centra za gospodarenje otpadom, sukladno posebnim propisima o otpadu, pod uvjetima iz posebnog Pravilnika. U poljoprivrednoj proizvodnji uključujući i stočarsku proizvodnju, poljoprivredna gospodarstva su dužna osigurati uvjete i provoditi mjere posebnog Pravilnika.

U II. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernoznom poroznosti primjenjuju se zabrane iz III. zone sanitarne zaštite, a dodatno se zabranjuje i:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnom propisu,
- stočarska proizvodnja, osim poljoprivrednog gospodarstva odnosno farme do 20 uvjetnih grla uz provedbu mjera zaštite voda propisanih odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i načela dobre poljoprivredne prakse,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica, građenje svih industrijskih postrojenja koje onečišćuju vode i vodni okoliš,
- građenje drugih građevina koje mogu ugroziti kakvoću podzemne vode, sječa šume osim sanitarne sječe,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada, osim sanacija postojećih u cilju njihovog zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada, regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta i pretovarnih stanica za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda te postrojenja za obradu, uporabu i zbrinjavanje opasnog otpada.

U I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernožnom poroznošću zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Članak 135.

Očuvanje čistoće zraka

Zaštita zraka od onečišćenja postići će se korištenjem čistih tehnologija u proizvodnim pogodnima, formiranjem zelenih pojaseva između gospodarsko-radnih zona i stambenog područja, zelenim pojasevima unutar takvih zona, te njihovim lociranjem izvan ili na rubovima stambenog područja.

Zagađivanje zraka od strane prometa sprječava se izvedbom zelenih pojaseva, ograničenjem za kretanje teretnih vozila, te dislokacijom glavnih prometnica izvan urbanog područja.

Očuvanje kakvoće zraka predviđeno je i sljedećim mjerama:

- poticanjem oblika prijevoza s pogonom prihvatljivim za okoliš (autobusi na plinski pogon, bicikl, elektromobil i sl.), te uspostavljanja pješačkih površina i biciklističkih staza uz postojeće i planirane prometnice, gdje god je to moguće;
- plinifikacijom, štednjom i racionalizacijom potrošnje energijom te energetski učinkovitom gradnjom i uporabom obnovljivih izvora energije i
- prostornim razmještajem većih gospodarskih djelatnosti izvan naselja u građevinskim područjima proizvodnih namjena ili izvan građevinskih područja, odnosno unutar naselja na određenim udaljenostima od građevina u kojima ljudi rade i borave;
- uporabom kvalitetnije tehnologije i pročištača zraka, te kontinuiranom kontrolom gospodarskih djelatnosti;
- zabranom proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač.

Na području obuhvata Plana potrebno je uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav, uz redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini.

Stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV).

Budući da se ne raspolaže s relevantnim pokazateljima za ocjenu kakvoće zraka treba postupati sukladno posebnim propisima na način da se na području za koje je utvrđeno da je kakvoća zraka:

- prve kategorije - djeluje preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile granične vrijednosti,

- druge kategorije - provode mjere smanjivanja onečišćenosti zraka kako bi se postigle granične vrijednosti,
- treće kategorije - provode sanacijske mjere kako bi se kratkoročno postigle tolerantne vrijednosti, a dugoročno granične vrijednosti.

Članak 136.

Smanjenje prekomjerne buke

Smanjenje prekomjerne buke predviđeno je:

- sprečavanjem nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju, pretvaranjem šire gradske zone u pješačku, izmještanjem glavnih prometnica van naselja, režimskim ograničenjima za teški promet i brzinu odvijanja prometa i dr.
- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

Za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke.

Članak 137.

Članak 137. je izbrisan.

Mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća

Članak 138.

Kriteriji za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti temelje se na geografskim osobitostima, demografskim osobitostima, dostignutom stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na stalnom procjenjivanju ugroženosti ljudi i područja prirodnim nepogodama, tehničko-tehnološkim i ekološkim nesrećama i povredljivošću na eventualna ratna razaranja.

Osnovne mjere zaštite i spašavanja sadržane su u prostornom planu definiranjem područja za izgradnju i područja ograničenja gradnje, definiranjem gustoće i načina gradnje, propisanih udaljenosti među građevinama, najveće dopuštene visine i sl., te planiranjem prometne i infrastrukturne mreže.

Posebne mjere obuhvaćaju mjere zaštite od požara i eksplozija, mjere za sklanjanje ljudi, mjere zaštite od rušenja, zaštite od poplava i zaštite od potresa.

Za grad Trilj izrađena je Procjena rizika od velikih nesreća (Službeni glasnik Grada Trilja 05/2018), Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (Službeni glasnik Grada Trilja 01/2017) i Plan zaštite od požara (Službeni glasnik Grada Trilja 01/2017).

U članku 138. dodaje se stavak 5. koji glasi:

Urbanističke mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća planiraju se u skladu s Procjenom rizika od velikih nesreća izrađenom za područje Grada Trilja te u skladu sa važećim propisima:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20)
- Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86)
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 49/17)
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva (NN 69/16)
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN 44/14 i 31/17)
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19)
- Zakon o gradnji (153/13, 20/17, 39/19, 125/19)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18).

Članak 138.a.

MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA

Osnovna protupožarna zaštita provodi se kroz osiguranje protupožarnih – vatrogasnih puteva s omogućavanjem pristupa u sva područja. Drugu mjeru zaštite treba ostvariti kroz izgradnju hidrantske protivpožarne mreže. Mjere protivpožarne zaštite postižu se i kroz realizaciju Planom uvjetovanih udaljenosti između građevina, odnosno izvedbom vatrobranih zidova između pojedinih dvojnih ili skupnih objekata.

Zbog rijetke izgradnje Grad Trilj se ne smatra posebno ugroženim od požara, ali isprepletenost stambenih građevina s neobrađenim poljoprivrednim zemljištem i šumskim površinama u kombinaciji s lošom putnom mrežom i nedostatkom vodovodnih instalacija ipak predstavlja ugrozu od požara.

Prisutna je opasnost i od šumskih požara uzrokovanih dalekovodima obzirom da su izgrađeni na područjima šuma te postoji potencijalna opasnost od njihovih širenja i ugrožavanja šumskog područja kao i stambenih građevina u okolnim naseljima.

Zaštitu šumskih kompleksa treba provoditi izdvajanjem i osiguranjem zaštitnih pojasa, izvedbom prosjeka dovoljne širine i na optimalnim razmacima, gradnjom pristupnih puteva za vatrogasne ekipe i jedinice civilne zaštite te označavanjem i održavanjem protupožarnih puteva prohodnim.

Za grad Trilj izrađen je Plan zaštite od požara (Službeni glasnik Grada Trilja 01/2017):

Za gospodarske subjekte koji proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, skupljaju ili obavljaju druge radnje sa štetnim i opasnim tvarima, zaštita od požara obavlja se temeljem županijskog Plana intervencija u zaštiti okoliša, gradskog Plana zaštite od

požara i tehnoloških opasnosti te prema pojedinačnim planovima zaštite u skladu s posebnim propisima.

Prilikom projektiranja pojedinog zahvata u prostoru treba primijeniti hrvatske i preuzete propise vezane za zaštitu od požara koji su na snazi u trenutku izrade projektne dokumentacije.

Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku s posebnom pozornošću na:

- Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN br.35/94,142/03).
- Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara (NN 29/2013)
- Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN br. 08/06).
- za garaže: austrijski standard za objekte za parkiranje OIB Smjernice 2.2, 2011.;
- za stambene zgrade: Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN 29/2013);
- za uredske zgrade: Pravilnik o otpornosti na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljavati u slučaju požara (NN 29/2013);
- za trgovačke sadržaje: austrijski standard TRVB N138 ili američke smjernice NFPA 101/2015;
- za sportske dvorane, obrazovne ustanove te izlazne putove iz objekata: američke smjernice NFPA 101/2015;
- za domove za njegu osoba: austrijski standard TRVB N132;
- Sprinkler uređaj projektirati shodno VDS CEA 4001:2014 ili EN 12845:2015.
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjericama NFPA 101 (izdanje 2012.).
- Izlazne putove iz objekta projektirati u skladu američkim smjericama NFPA 101 (2012.).
- U svrhu zaštite građevine od izlaganja vanjskom požaru primijeniti preporuke NFPA 80A, Izdanje 2012.
- U svrhu smanjenja opasnosti od zapaljenja građevine djelovanjem požara otvorenog prostora primijeniti odredbe NFPA 1144, Izdanje 2013.
- U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama članka 11. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN br. 108/95, 56/2010).

Sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema važećim propisima kojima se regulira projektiranje i izvedba istih.

Stabilne sustave za gašenje požara projektirati i izvesti prema važećim propisima i uputama proizvođača.

Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilima tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana. Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

U svrhu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.

Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja nadležne policijske uprave kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

U slučaju da će se u građevinama stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno se pridržavati važećih posebnih propisa, tehničkih normativa i norma.

Plinske kotlovnice moraju se projektirati i izvoditi sukladno odredbama važećih propisa kojima se regulira projektiranje i izgradnja plinskih kotlovnica.

Prilikom projektiranja i izvedbe elektroenergetskih postrojenja potrebno je primijeniti odredbe važećih propisa kojima se regulira zaštita od požara i eksplozija.

Na cjevovod vanjske hidrantske mreže za gašenje požara postavljaju se u pravilu nadzemni hidranti, a iznimno podzemni hidranti. Lokacije nadzemnih hidranata potrebno je pažljivo uklopiti u krajolik, sliku naselja, te izbjeći vizurno izložene točke, a odabrati pozicije zaklonjene pogledima.

Članak 139. je izbrisan.

Članak 140 a.

MJERE ZAŠTITE OD RUŠENJA

Mjere zaštite od rušenja uključene su u odredbe za provođenje ovoga Plana u vidu propisanih koridora prometnica i minimalnih širina ulica, propisanim minimalnim udaljenostima građevina od regulacijskih linija te minimalnim međusobnim udaljenostima pojedinih građevina.

U članku 140.a. dodaje se stavak 2. koji glasi:

Prema važećem „Pravilniku o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora“ međusobni razmak stambenih odnosno poslovnih objekata ne može biti manji od visine sljemena krovništa većeg objekta, ali ne manji od $h_1/2+h_2/2+5,0m$, gdje je h_1 visina vijenca jednog objekta, a h_2 visina vijenca susjednog objekta. Međusobni razmak objekata može biti manji pod uvjetom da je tehničkom dokumentacijom dokazano da je konstrukcija objekta otporna na rušenje uslijed elementarnih nepogoda, te u slučaju ratnih razaranja rušenje neće u većem opsegu ugroziti živote ljudi i izazvati oštećenja na drugim objektima.

Članak 140.b.

MJERE ZAŠTITE OD POPLAVA

Zaštitu od poplava treba provoditi u skladu sa Zakonom o vodama, Državnim planom obrane od poplava i Operativnim planom obrane od poplava na području Splitsko-dalmatinske županije.

Velik dio površine Grada Trilja (namjene uglavnom poljoprivredne površine, ali i dijelom građevinsko područje naselja) izgradnjom sustava obrane od poplava rijeke Cetine više nije izložen svakogodišnjem plavljenju i predstavlja branjeno područje.

Uvažavajući analize vodostaja i protoka na uzvodnom i nizvodnom profilu Sinjskog polja, tehničkim značajkama izvedenih nasipa, kao i druge podatke, usvojeni su sljedeći kriteriji za identifikaciju poplavnih područja:

- zaštitni nasipi uz rijeku Cetinu pouzdano štite od poplavnih voda velike vjerojatnosti (česte poplave) i 50-godišnje velike vode,
- rijetke poplave koje približno odgovaraju velikim vodama 100-godišnjeg povratnog razdoblja preljevaju nasipe uz rijeku Cetinu i plave poljoprivredne površine sve do obodnih nasipa, kao i niža nezaštićena područja. Obodni nasipi Sinjskog polja, prema urbaniziranim područjima i prometnicama, omogućuju zaštitu od poplavnih voda 100-godišnjeg povratnog razdoblja,
- cjelokupno područje Sinjskog polja nije zaštićeno od velikih voda vrlo male vjerojatnosti što bi približno odgovaralo 1000-godišnjim poplavama.

Velike vode rijeke Cetine istovremeno s velikim vodama pritoka povisuju vodostaje i uzrokuju plavljenja nižih i nezaštićenih područja uz rijeku Rudu i Grab.

Obzirom da je u potencijalnom poplavnom području smješteno više građevinskih područja, te područja gospodarske djelatnosti ili infrastrukture, zbog tehnologije rada i važnosti građevina sugerira se da se prilikom projektiranja i izgradnje uzme u obzir potencijalno plavljenje. Investitori i projektanti stambenih građevina, prometnica i ostalih građevina trebaju imati u vidu ovu činjenicu prilikom izrade projekata.

Izgradnja sustava vodoopskrbe i odvodnje, održavanje vodotoka i drugih voda, gradnja građevina za zaštitu od štetnog djelovanja voda, građevina za obranu od poplava, te zaštita od erozija i bujica provodi se neposrednim provođenjem PPU-a.

Članak 140.c.

MJERE ZAŠTITE OD POTRESA

Mjere zaštite od potresa svode se na primjenu posebnih propisa za protupotresno projektiranje građevina.

Do izrade nove seizmičke karte Županije i karata užih područja, protivpotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima. Iako za prostor Grada Trilja nije provedeno seizmičko mikrozoniranje, isto je identično u široj regiji i intenziteta je VIII. i IX. stupnjeva MSK (vrlo jaki potresi).

Protupotresno projektiranje građevina, kao i građenje, potrebno je provoditi sukladno postojećim zakonskim i tehničkim propisima. Kod rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

Ovim planom propisani su uvjeti za očuvanje koridora glavnih prometnica te propisi za najmanju udaljenost građevina od regulacijskog pravca čime se sprječava mogućnost

urušavanja i zakrčenosti kritične prometne infrastrukture ugrožene potresom a u skladu s tim osiguravaju se i glavni prometni pravci evakuacije.

U članku 140.c. dodaje se stavak 5. koji glasi:

Projektiranje potresne otpornosti konstrukcija izrađivati u skladu s HRN EN 1998-1:2011/NA:2011, Eurokod 8, čija će primjena osigurati gradnju primjereno seizmički otpornih građevina.

Članak 140.d.

Uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva

Temeljem posebnih propisa na području Grada Trilja potrebno je uspostaviti odgovarajući sustav uzbunjivanja i obavješćivanja građana.

U svim građevinama u kojima se očekuje okupljanje većeg broja ljudi (trgovački centri, veća proizvodna postrojenja) treba izvesti vlastiti sustav uzbunjivanja sukladno posebnim propisima.

U članku 140.d. dodaje se stavak 3. koji glasi:

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi, u kojima se zbog buke ili akustične izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

Iza članka 140.d. dodaje se naslov: „Mjere sklanjanja“ i članak 140.e. koji glasi:

Mjere sklanjanja stanovništva provoditi sukladno važećim propisima u području civilne zaštite, odnosno planovima djelovanja civilne zaštite. Sklanjanje stanovništva planirati u postojećim skloništima te u zaklonima sa ili bez prilagođavanja pogodnih prirodnih, podrumskih i drugih pogodnih građevina za funkciju sklanjanja.

Iza novog članka 140.e. dodaje se naslov: „Mjere zaštite od tehničko-tehnoloških nesreća“ i članak 140.f. koji glasi:

Gospodarski objekti na području Grada Trilja koji predstavljaju izvore tehničko-tehnoloških prijetnji su: benzinske postaje (i punionice plina), HE Đale te tvrtka Daler d.o.o. koja na svojoj lokaciji skladišti lož ulje. Prometnice na kojima prijete opasnost od prijevoza opasnih i štetnih tvari su A1, D60 i D220. Maksimalni domet istjecanja opasnih tvari u zrak, tlo, površinske i podzemne vode iznosi 310 m za motorni benzin, 192m za dizel gorivo i 189 m za lož ulje.

Obveza svih pravnih subjekata koji koriste opasne tvari u svom radu je provedba preventivnih mjera za sprječavanje nesreće, ograničavanje pristupa u dijelove postrojenja s opasnim tvarima samo ovlaštenom osoblju te odgovorno ponašanje u području zaštite okolini u vidu upoznavanja lokalnog stanovništva s mogućim opasnostima, poduzetim mjerama za sprječavanje nesreća te metodama samozaštite, do dolaska snaga zaštite i spašavanja, u slučaju nesreće.

U radijusu 110m od objekata u kojima se skladište, koriste i/ili proizvode opasne tvari te od prometnica A1, D60 i D220 zabranjuje se gradnja objekata u kojima je moguće

okupljanje većeg broja ljudi (škole, vrtići, sportski objekti, crkve, starački domovi, veće stambene građevine i sl.).

Prijevoz opasnih i štetnih tvari na području Grada Trilja dozvoljen je na prometnicama A1, D60 i D220“.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 141.

Obuhvat izrade prostornih planova užih područja prikazan je u grafičkom dijelu na kartografskim prikazima br.3.3 Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite u mj. 1:25000 i 4.0 Građevinska područja naselja u mj. 1:5000.

9.1 Obveza izrade prostornih planova

Članak 142.

Unutar obuhvata Plana planirana je izrada slijedećih Urbanističkih planova uređenja:

BISKO

BISKO	Gospodarska-zona-Bisko-sjever	UPU 1.1.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	12,2
BISKO	Gospodarska zona-Bisko-jug	UPU 1.2.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	21,82

ČAPORICE

ČAPORICE	Pavela	UPU 2.1.	Neizgrađeni — dio — građevinskog područja naselja mješovite namjene	15,8
ČAPORICE	Gospodarska zona Čaporice-zapad	NA SNAZI	Proizvodno-poslovna namjena	20,25
ČAPORICE	Gospodarska zona Čaporice-istok	NA SNAZI	Proizvodno-poslovna namjena	28,43
ČAPORICE UGLJANE	Gospodarska poslovna-zona Runjik	UPU 2.2.	Poslovna — uslužna namjena (rehabilitacijski centar)	27,1

GARDUN

GARDUN	Gardun	UPU 13.1.	Neizgrađeni — dio — građevinskog područja naselja mješovite namjene	1,3
GARDUN	Gardun	UPU 13.2.	Neizgrađeni — dio — građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,2
GARDUN	Gardun	UPU 13.3	Groblja Gardun	0,26

JABUKA

JABUKA, GRAB	Rekreacijska zona-Gaz	UPU 3.1.	Rekreacijska namjena	6,02
-----------------	-----------------------	----------	----------------------	------

KAMENSKO

KAMENSKO	Kamensko — istok	UPU 4.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	13,81
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko-zapad	UPU 4.2.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	7,02
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko-istok	UPU 4.3.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	16,25

KOŠUTE

KOŠUTE	Balek	UPU 5.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	10,63
KOŠUTE	Delonga	UPU 5.2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	6,24
KOŠUTE	Gospodarska zona Košute-Polje	UPU 5.4	Zanatsko-trgovačka namjena	5,77
KOŠUTE	Ex — Farma Mesopromet	UPU 5.5.	Urbana preobrazba postojećih napuštenih farmi u zonu mješovite namjene sa naglaskom na turizam i ugostiteljstvo	4

NOVA SELA

NOVA SELA	Gentar	UPU 6.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	3,48
-----------	--------	----------	---	------

TIJARICA

TIJARICA	Gospodarska zona Vukini Doči	UPU 7.1.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	6,63
TIJARICA	Gospodarska zona Sveti Duh	UPU 7.2.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	11,81

TRILJ

TRILJ VEDRINE	Središnje naselje Trilj-Vedrine	UPU 9.5.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja središnjeg naselja Trilj-Vedrine	166,92
TRILJ	Urbana preobrazba I1, I2, K1, K2, M1, M2, IS, R, Z, Đ	UPU 5.3	UPU "Cetinka"	—9

UGLJANE

UGLJANE	Gentar	UPU 8.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	19,16
UGLJANE	Gospodarska zona Ugljane	UPU 8.2.	Proizvodno-poslovna namjena	22,57

VEDRINE

VEDRINE	Gubavica	UPU 9.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	8,90
VEDRINE	Vedrine	9.3.		24,96

VOJNIĆ

VOJNIĆ	Jerkovići	UPU 10.1.	Neizgrađeni — dio — građevinskog područja naselja mješovite namjene	7,56
VOJNIĆ GARDUN	Gospodarska zona Vojnić-Gradun	UPU 10.2.	Industrijsko-zanatska, — komunalno-servisna namjena	14,31

VOŠTANE

VOŠTANE	Ugostiteljsko-turistička — zona Put — Žlabine — u funkciji — športa, rekreacije i lova	UPU 11.1.	Ugostiteljsko-turistička namjena	35,02
VOŠTANE	Turističko naselje Gornje Voštane u funkciji — športa, rekreacije i lova	UPU 11.2.	Turističko naselje	19,26

VRABAČ

VRABAČ	Polje	UPU 12.1.	Izgrađeni — i — neizgrađeni — dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	17,32
VRABAČ	Vrdoljak	UPU 12.2.	Neizgrađeni — dio — građevinskog područja naselja mješovite namjene	4,64

STRMEN-DOLAC

STRMEN DOLAC	Strmen-Dolac	UPU 9.2.	Izgrađeni — i — neizgrađeni — dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	12,22
STRMEN DOLAC	Turističko naselje Strmen-Dolac	UPU 9.4.	Turističko naselje	8,29

Člankak 142. se mijenja i glasi:

Unutar obuhvata Plana planirana je izrada slijedećih Urbanističkih planova uređenja:

BISKO

BISKO	Bisko-sjever	UPU 1.1.	Mješovita	11,21
BISKO	Gospodarska zona Bisko-jug	UPU 1.2.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	21,82

ČAPORICE

ČAPORICE	Pavela	UPU 2.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	8,6
ČAPORICE	Gospodarska zona Čaporice-zapad	NA SNAZI	Proizvodno-poslovna namjena	20,25
ČAPORICE	Gospodarska zona Čaporice-Istok	NA SNAZI	Proizvodno-poslovna namjena	28,43
ČAPORICE UGLJANE	Gospodarska poslovna zona Runjik	UPU 2.2.	Poslovna – uslužna namjena (rehabilitacijski centar)	27,1

JABUKA

JABUKA, GRAB	Rekreacijska zona Gaz	UPU 3.1.	Rekreacijska namjena	6,02
-----------------	--------------------------	----------	----------------------	------

KAMENSKO

KAMENSKO	Kamensko - istok	UPU 4.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	13,81
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko- zapad	UPU 4.2.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	7,02
KAMENSKO	Poslovna zona Kamensko-istok	UPU 4.3.	Trgovačko-komunalno-servisna namjena	16,25

KOŠUTE

KOŠUTE	Balek	UPU 5.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	10,63
KOŠUTE	Delonga	UPU 5.2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	6,24
KOŠUTE	Ex Farma Mesopromet	UPU 5.5.	Urbana preobrazba postojećih napuštenih farmi u zonu mješovite namjene sa naglaskom na turizam i ugostiteljstvo	4

NOVA SELA

NOVA SELA	Centar	UPU 6.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	3,48
--------------	--------	----------	--	------

TIJARICA

TIJARICA	Gospodarska zona Vukini Doci	UPU 7.1.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	6,63
TIJARICA	Gospodarska zona Sveti Duh	UPU 7.2.	Zanatsko-komunalno-servisna namjena	3,80
TIJARICA	Gospodarska zona Ripnjak	UPU 7.3.	Farme	4,00
TIJARICA	Gospodarska zona Gornji Doci	UPU 7.4.	Farme	4,00

TRILJ

TRILJ VEDRINE	Središnje naselje Trilj - Vedrine	UPU 9.5.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja središnjeg naselja Trilj – Vedrine	166,92
TRILJ	Urbana preobrazba – M2	UPU 5.3	UPU "Cetinka"	9

UGLJANE

UGLJANE	Centar	UPU 8.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	19,16
UGLJANE	Gospodarska zona Ugljane	UPU 8.2.	Proizvodno-poslovna namjena	22,57

VEDRINE

VEDRINE	Gubavica	UPU 9.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja	6,90
---------	----------	----------	--	------

			mješovite namjene	
VEDRINE	Gubavica 2	UPU 9.6.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	6,55
VEDRINE	Vedrine	UPU 9.3.		24,96

STRMEN DOLAC

STRMEN DOLAC	Strmen Dolac	UPU 9.2.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	12,22
STRMEN DOLAC	Turističko naselje Strmen Dolac	UPU 9.4.	Turističko naselje	8,29

VOJNIĆ

VOJNIĆ	Jerkovići	UPU 10.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	7,56
VOJNIĆ GARDUN	Gospodarska zona Vojnić-Gradun	UPU 10.2.	Industrijsko-zanatska, komunalno-servisna namjena	14,31

VOŠTANE

VOŠTANE	Ugostitelj.-turist. zona Put Žlabine u funkciji športa, rekreacije i lova	UPU 11.1.	Ugostiteljsko-turistička namjena	35,02
VOŠTANE	Turističko naselje Gornje Voštane u funkciji športa, rekreacije i lova	UPU 11.2.	Turističko naselje	19,26

VRABAČ

VRABAČ	Polje	UPU 12.1.	Izgrađeni i neizgrađeni dio građ. područja naselja mješovite namjene	17,32
VRABAČ	Vrdoljak	UPU 12.2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	4,64

GARDUN

GARDUN	Gardun	UPU 13.1.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	1,3
GARDUN	Gardun	UPU 13.2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	5,2
GARDUN	Gardun	UPU 13.3.	Groblja Gardun	0,26

GRAB

GRAB	Groblje Glavica	UPU 14.1.	Groblje Grab	2,24
GRAB	Draga	UPU 14.2.	Neizgrađeni dio građevinskog područja naselja mješovite namjene	4,42

9.1.1 Smjernice za izradu obveznih urbanističkih planova uređenja**a) Urbanistički planovi uređenja****Članak 143.**

Unutar izgrađenog dijela naselja Urbanističkim planom je potrebno je detaljnije razraditi uličnu mrežu i komunalnu infrastrukturu u naselju na način da se osigura kolna dostupnost minimalno do prostornih cjelina ujednačenih karakteristika uređenja i korištenja. Planirati novu regulaciju neizgrađenog građevinskog područja te uvjete za rekonstrukciju i zamjenu postojećih građevina i gradnju novih građevina unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja. Na površinama stambene i mješovite namjene, osim propisanog broja parkirališnih mjesta za pojedinačne objekte, Urbanističkim planom je potrebno osigurati minimalno dodatnih 10% parkirališnih mjesta u javnom korištenju.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim u Planu. Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Planu.

Urbanističkim planom uređenja središnjeg naselja Trilj – Vedrine (UPU 39) treba integralno osmisлити prostorni razvoj središta Grada Trilja s posebnim naglaskom na:

- osiguranje prostora za sadržaje javne i društvene namjene,
- osmišljavanje prometne mreže središnjeg dijela Grada Trilja (nove prometnice, rješenje parkirališnih potreba u središtu naselja, pješačke staze, biciklističke staze),
- razradu uvjeta za izgradnju kojom će se očuvati postojeće kvalitete naselja i stvoriti nove urbane vrijednosti (očuvanje zelenog koridora uz Cetinu s pogledima prema Dinari i kanjonu Cetine, definiranje obveznih građevnih pravaca uz glavne prometnice i uz Cetinu, definiranje "slike grada" uz Cetinu u odnosu na morfologiju izgradnje i moguće sadržaje)
- osmišljavanje sadržaja, pješačkih šetnica i javnih prostora uz tok Cetine,
- osiguranje prostora za mrežu javnih zelenih površina (dječja igrališta, javni parkovi i dr.),
- osmišljavanje razvoja novih većih predjela stambene (mješovite) izgradnje kao planski uređenih predjela visoke kvalitete stanovanja,
- razrada uvjeta za uređenje zona stanovanja, mješovite namjene, zona sporta i rekreacije, gospodarskih predjela te drugih namjena.

Urbanistički planovi uređenja športskih zona obuhvaćaju potpuno neizgrađena područja. Unutar zone sporta planirati gradnju novih športskih sadržaja u svrhu cjelovitog i organiziranog obavljanja športskih djelatnosti (športske škole, trening i pripreme športaša, organizacija takmičenja i sl.). Osim športskih sadržaja (športski tereni, borilišta, trim staze i dr.) mogu se novim građevinama, osigurati pomoćni prostori (garderobe, sanitarni čvorovi, spremišta sl.) i prostori za smještaj športaša.

U sklopu športske zone može se planirati građevina za športske, ugostiteljske sadržaje namjene na najviše 10% ukupne površine; promet i zelenilo u okviru zone mogu zauzimati najviše 20%; preostali prostor namjenjuje se za gradnju otvorenih igrališta i drugih rekreacijskih površina. Visina ovih građevina može biti do najviše P+1.

Urbanistički planovi uređenja proizvodnih i poslovnih zona obuhvaćaju uglavnom potpuno neizgrađene dijelove. Kod utvrđivanja detaljne namjene površina i uređenja prostora za zonu na široj lokaciji potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na rješenje prometnica, osiguranja pristupnih cesta i rješenje priključka na glavnu prometnicu. U odnosu na ukupno površinu zone 60% treba planirati za osnovne sadržaje. Ostatak

zone (40%) planirati za prateće sadržaje, manipulativne i zelene površine. Sadržaji koji zagađuju okolinu se isključuju.

Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja Bisko-jug obveza je 5% površine planirati za športsko-rekreacijske sadržaje.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim Planom.

Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Planu.

Urbanistički planovi uređenja ugostiteljsko-turističkih zona i ugostiteljsko-turističkih zona u funkciji športa, rekreacije i lova obuhvaćaju potpuno neizgrađena područja. Kod utvrđivanja detaljne namjene površina i uređenja prostora za zonu na široj lokaciji potrebno je posebnu pažnju usmjeriti na rješenje prometnica, osiguranja pristupnih cesta i rješenje priključka na glavnu prometnicu.

Minimalno 50% zone treba očuvati kao prirodni teren.

Uvjeti gradnje i uređenja koji se razrađuju UPU-a trebaju biti u skladu sa uvjetima određenim Planom.

Uvjeti gradnje i uređenja UPU-a mogu biti stroži od onih određenih u Planu.

Urbanistički plan uređenja Cetinka obuhvaća prostor bivše tvornice "Cetinka". Na području obuhvata planira se prenamjena u multifunkcionalnu zonu budućeg gradskog centra. Na dijelu obuhvata gdje je planirana urbana preobrazba nije moguće izdavanje akta za gradnju nove građevine. **Planirani su sadržaji javne i društvene namjene, poslovne namjene, stambene namjene, proizvodne namjene, javne zelene površine, sprorsko-rekreacijske namjena, pješačke površine, parkiralište i drugi prateći sadržaji, Detaljno razgraničenje pojedinih namjena unutar obuhvata odredit će se prilikom izrade Urbanističkog plana uređenja.**

Urbanistički plan uređenja Ex Farma Mesopromet obuhvaća prostor bivše farme. Na području obuhvata planira se prenamjena u zonu ugostiteljsko-turističke namjene. Unutar obuhvata planirana je urbana preobrazba, te nije moguće izdavanje akta za gradnju nove građevine.

Na površinama stambene i mješovite namjene, osim propisanog broja parkirališnih mjesta za pojedinačne objekte, Urbanističkim planom je potrebno osigurati minimalno dodatnih 10% parkirališnih mjesta u javnom korištenju.

U članku 143. na kraju stavka 14. dodaje se tekst koji glasi:

„Detaljno razgraničenje pojedinih namjena unutar obuhvata odredit će se prilikom izrade Urbanističkog plana uređenja.”

b) Detaljni planovi uređenja

Članak 139.

Detaljni plan uređenja gospodarske zone Čaporice – istok je donesen i primjenjuje se, moguće ga je mijenjati i dopunjavati.

Članak 140.

Do izrade planova iz članka 142. moguća je gradnja novih građevina u izgrađenom dijelu građevinskog područja i rekonstrukcija postojećih građevina sukladno odredbama ovog Plana.

Članak 141.

Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka **procjene utjecaja na okoliš** u skladu sa posebnim propisima.

9.2 Primjena posebnih razvojnih mjera i drugih mjera**Članak 142.**

Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata;
- prije planiranja zahvata na građevnom području potrebna je izrada elaborata postojećeg zelenila te u slučaju potrebe uklanjanja određivanje kompenzacijskih uvjeta, odnosno vrijednosti zamjenskog zelenila;
- zelenilo I i II kategorije boniteta ne smije se uklanjati.

Članak 143.

U slučaju kad nije moguće provesti sanacijske ili druge kompenzacijske uvjete određuje se plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročenog oštećenja prirode sukladno posebnom zakonu, posebnim propisima i posebnim dokumentom Gradskog vijeća.

Članak 144.

Prilikom izgradnje planiranih građevina izvan stroge zaštite spomeničke baštine, omogućava se povećanje koeficijenta iskorištenosti građevne čestice do 10%, ukoliko investitor te građevine istovremeno izgradi građevine ili uredi površine javne namjene a koje nisu u funkciji njegove građevine.

Stavak 1. ovog članka ne može se primijeniti prilikom gradnje stambenih građevina i manjih zahvata, odnosno građevina manjih od 500 m² bruto ukupne površine.

Prostornim planom se kao posebnim razvojnim mjerama mogu utvrditi **gradski projekti** kao složene aktivnosti u uređenju prostora od osobitog interesa za Grad, u kojima se Grad javlja kao partner (sudionik u realizaciji) - javno privatno partnerstvo.

Gradski projekti odnose se na područja koja su obuhvaćena detaljnijom prostorno-planskom dokumentacijom i njihova realizacija temelji se na donošenju tih planova.

Članak 145.

Članak 150. je izbrisan.

Članak 146.

Članak 151. je izbrisan.

Članak 152. je izbrisan.	Članak 147.
Članak 153. je izbrisan.	Članak 148.
Članak 154. je izbrisan.	Članak 149.
Članak 155. je izbrisan.	Članak 150.
Članak 156. je izbrisan.	Članak 151
Članak 157. je izbrisan.	Članak 152